

૪૬૨૯

મુનીપતી ચરીત્ર.

છપાવનાર.

શ્રી જૈન જ્ઞાનોદય સભા તરફથી

શા. મુખસાલ વી. કસાણજી.

પ્રત. ૧૦૦૦

આવૃત્તી પહેલી.

—ૐ*ૐ—

અમદાવાદ-આર્યોદય પ્રેસ.

છપાવનારે સર્વે હક સ્વાધીન રાખેલા છે.

કીંમત રૂ ૦-૪-૦

અથ શ્રી મુની પતી રાજરૂપીનો ચરીત્ર.

॥ શ્રી જીનાય નમો નમઃ ॥

પ્રણીપત્યં પાર્શ્વનાથ-નત્વા સદ્ગુરૂ મેવાય-મુંણીપતી ચરીત્રસ્ય
કથંય બાલ બોધય. ૧ ઇંહાં ત્રેવીસમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ તીર્થંકર અટ
ભયનીવારક સુખના કરણુદાર દુઃખ પાપનો નીવારક તેહને નમસ્કાર
કરીને તથા ગુરૂ જ્ઞાનનાં દાતારલઘુને વૃધનાં કરનાર મુરખને પંડીતનાં
કરણુદાર અબોધ જીવને પ્રતીબોધનાં દેણુદાર એવા ગુરૂને નમસ્કાર ક-
રીને શ્રી મુનીપતી રાજરૂપીનો સબંધ ચરીત્ર કથાનીક બાલાબોધ કહું
છું. અત્ર જંબુનામાં દ્વીપને વીશે દક્ષીણાર્ધ ભરને મુનીપતીકાર્ધ એહવે
નામે નગરી છે, તેમહા સોભાયવંત ઇંદ્રપુરી સરખી લક્ષ્મીવંત નગર
સોભે છે. તે નગરને ન્યાયવંત સત્તુનો જીપક ન્યાય ધર્મનો પાળક
બંહેતેર કળાનોજંજી એહવે મુનીપતી નામે રાજા રાજ્ય કરે છે. તે
જત્રીસ લક્ષણેકરી સોભીત ન્યાયે કરી પ્રજાને પુત્રનીપેર પાળનાર
તેહને ઘરે પૃથ્વી નામે પટરાણી છે. સીજરતને કરી સોભીત પતીવૃતા
ધર્મની પાળનારી રૂપે કરી ઇંદ્રાણી સમાન એહવી પટરાણી છે. તેહને
મણીચંદ્ર નામે પુત્ર સકળ કળાનો જાણુ વીનયવંત દયાવંત એહવે
મણીચંદ્ર નામે પુત્ર છે. એહવી રીતે મુનીપતી રાજા રાજ્ય કરે છે.
રાજ નીતીનો જાણુ મુખે રાજ કરે છે. એહવે એકદા સગયે રાજ્ય

ભુવને ગોખે બેઠો રાણી પાસે મસ્તક નેવરાવે છે. તે જોતાં થકાં મસ્તકમાં એક પળી દીડો, તેવારે રાણી કહેછે હે રાજા તુમારા ભુવ-
નમાં દુત આવ્યો. તે સાંભળીને રાજા કહે, તે ક્યાં છે, મુજને દેખાડો.
જે માટે માહારી આજ્ઞા વીના ઇંછા આવ્યો તે દેખાડો તે વારે રાણી
કહે છે, હે રાજા તે દુત આવ્યો છે, તે બીજો દુત છે, એતો બાઈ
દુત છે. એતો તમારા તન ભુવનમાં દુત આવ્યો છે. તે જરા રાજાનો
મુખ્યો થકો ઇંછા તુમને જણાવવા વારને આવ્યો છે, તે વાળા દેખીને
રાજા મનમાં વીચારવા વાગ્યો. જે ધીકાર હો મુજને જે માહારી પી-
તા તથા વડ પીતા તે જરા આવ્યા પેલા સંસાર મુકીને દીક્ષા લઇને
સુખ કારજ કર્યાં. અને હું મુરખ જે વૃદ્ધ થયો પણ સસાર મુકતો
નથી, તે માટે કોઈક જ્ઞાની મળેતો પુત્રને રાજબાર સોંપીને સંજગ
આલક થાક એમ વીચારીને રાજા રાજ કચેરીમાં આવ્યો, એહવે સ-
મયે અસોકવનમાં શ્રી ધર્મ ધોપસુરી આવ્યા, તેટલે વનપાળકે જઈને
રાજાને, સુરી આવ્યાની વધામણી દીધી તે સાંભળીને રાજાએ વનપાળકને
પંચાગ પસાય વસ્ત્ર પાત્ર મણી માણેક ઇત્યાદીક સાડીબાર કોરી સો-
નૈયાનો દાન દઇ અન્નચક કર્યો, તેવારે પછી મુંનીપતી રાજા હાથી ઘોડા
રથ પાયક ચતુર્ંગણી સેનાએ પરીવારે પરવર્યો. સાધુને વાંદવા આદ્યો.
તે વનમાં ગુરૂને દેખી પાંચ અઝીગમન સાચવી, ગુરૂને ત્રણ પ્રદક્ષણ
દેઇને પ્રણીપત્ય નમસ્કાર કરીને રૂદયમાં હરખ ધરતો, રાજા યથા યો-
ગ સ્થાનકે ધર્મદેશનાં સાંભળવા બેઠો તેવારે લાભને અર્થે યોગ્ય જીવ જાણી
ગુરૂ અમૃતધ્વનીએ દેસના હેતા હવા. ગાથા ૧ ચુગળ, ૨ પાસઝ,
૩ ધનને, ૪ જીવો, ૫ રયણે, ૬ સુમીણ, ૭ ચક્રકેય, ૮ કુમ, ૯ યુગે,
૧૦ પરગાણું. દસ દ્રષ્ટાંતા મણુઅલાભે, ૧ એ દસ દ્રષ્ટાંતે મનુષ્યનો
ભવ પામવો દુલ્લભ તેપીણુ મનુષ્યનો ભવ પાંચો પણ બાર અંગ

પાંખવા દુરલભ તે કહે છે ગાથા ૧ માણુસ્સ, ૨ ખીત્ત, ૩ જામ, ૪ કુલ, ૫ રૂવા, ૬ રૂગ, ૭ આયુઅં, ૮ પુદ્ધી, ૯ શ્રવણ, ૧૦ ગૃહે, ૧૧ સુધા ૧૨ સંયમો ઉધયે લોયંગી દુલહા અર્થે અહો ભવ્ય જીવો દસ દ્રષ્ટાંતે દોહીલો મનુષ્યનો ભવ પાંગરો પણ આર્ય જેત્ર પાંગવો દુર્લભ, તે પામ્યો પીણુ ઉતમ જાતી પાંગવી દુર્લભ, તે જાત પામ્યો પણ ઉતમ કુલ પામવો દુરલભ, તે ઉતમ કુલ પામ્યો પીણુ ૩૫ પાંગવો દુરલભ, તે ૩૫ પામ્યો તો નીરોગી સરીર પામવો દુરલભ, તે નીરોગી પણ પામ્યો તો પુરણુ આઉખાની રથીતી પાંગવી દુરલભ, તે પુણુ આઉખો પામ્યો પણ ચાર પ્રકારની પુધી પાંગવી દુરલભ તે પામ્યો પણ સુત્ર સીધ્ધાંત આગ્યમ જીન ભાંજીત શાસ્ત્ર સાંભળવાં દુરલભ, તે સુત્ર સીધ્ધાંત સાંભળ્યા પણ ધર્મ જોલ અહંવાં દુરલભ તે અહવાં, પણ સુદ્ધ સદ્દહણા રાખવી દુરલભ, તે રાખી તો પાળવો દુરલભ, તથા સંજમ પાળવો દુરલભ, તે માટે હે ભવ્ય જીવો એ બાર અંગ પામીને ધર્મને વીશે ઉઘમ કરો તે ધર્મ કેવો છે. ગાથા ધર્મો મંગળ મુળં ઉરસહ મુળય સન્વ દુખાણું, ધર્મો સુદંણુ મુળં ધર્મો તાણુંચ સરણુંચ ૧ તે માટે ધર્મ તો સુખનો દાતારછે, જીગ કોઈક રોગી-યો થયો હોય તેહને ઝોપધ કરવા થકી સર્વ રોગ જાય તીમ જીવને પાપ ૩૫ તથા કર્મ ૩૫ રોગ તેહને ધર્મ ૩૫ ઝોપધ કર્યાથી કર્મ ૩૫ સર્વ રોગ જાય તે માટે ધર્મ તે મંગળ કલ્યાણનો કરનાર સુખનો દાતાર જનમ જરા ગરણુ ભય સોગ રોગ પ્રમુખને નીવારનાર તે ધર્મ છે તે ધર્મ ચાર પ્રકારે કર્યા યતઃદાનંન પ્રાપ્ત તે લક્ષ્મી, સીલેન સુખ સંપદા, તપશ્ચા ક્ષય તે કર્મ ભાવના ભયનાસીની. ૧ એ ચાર પ્રકારે ધર્મ જીવણે તેહમાં પ્રથમ દાન ધર્મ તેહથી લક્ષ્મી ધનધાન પરીવાર પ્રમુખ દાન થકી પામે જીમ સાલીભદ્ર સુપાત્ર દાનથી રૂળ પા-

મ્યો તીમ ખીજય પ્રાણી પાંખે યતઃ સીસેસુર સાનીધ કરે સીસેદુઃખ
 વીસરાણ સંકટ સવી દુરે ટલે. પામે મંગળ માળ ૧ જીમ રાગચંદ્રજીની
 સ્ત્રી સીતાને સીયળ થકી અગ્નીનો ભય તીવાયો, અંતે દીક્ષા લઈને
 સ્વર્ગે ગયા તીમ ખીજી જીવ પણ સુખ પામે તથા ત્રીજી તપ ધર્મ-
 થી કૃત કર્મનો ક્ષય કરે, જીમ દૃઢ પ્રહારી એ ચાર હત્યા કરી પણ
 દીક્ષા લઈને તપાસ્યા થકી કર્મનો ક્ષય ક્યો તીમ ખીજી પણ ભવ્ય
 પ્રાણી તપે કરી સુખ પામે, અથવા ચોથા ભાવ ધર્મથી ચક્રગતી
 ગાંહે ભમતા તારવા સગર્થ જીમ ભરત ચકૃવર્તિ આરીસાજીવન
 ગાંહે કેવળ જ્ઞાન પામ્યાં. તથા પ્રરતચંદ્રરાજ રૂપીએ આર્તધ્યાન
 રૈદ્રધ્યાન ધ્યાયાં થકી સાતમીનરકનો આકુળો આંધ્યો પછે
 ભાવના ભાવતાં ધર્મ ધ્યાન સૂક્ષ્ણ ધ્યાન ધ્યાતાં મોક્ષના સુખ પામે.
 તીમ ખીજય ખીલુ ભવ્ય પ્રાણી ભાવનાથી સંસાર પામે તે માટે
 એ ચાર પ્રકારનો ધર્મ જાણવો. તે થકી સંસાર રૂપ સુમુદ્ર ગાંહેથી
 તરીને પાર પામે. એહવા શ્રી ધર્મધોષસુરીનાં મુખ વચનરૂપ
 ધ્વની અમૃત સરીખી સાંભળીને મુનીપતી રાજ પ્રતીજોધ પાંખ્યો.
 પછે નગરકાર કરીને રાજ કહે છે—હે ભગવંત મુજને આરીત્રની
 અનુજા કરો. પછે ગુરૂ કહે જીમ સુખ ઉપજે તીમ કરો, તીવારે
 ગુરૂને વાંદી રાજ ઘેર આવી અતીસે ઝોછવ કરી મણીચંદ્રનામા
 પુત્રને રાજ્ય થાપીને શ્રીજીન મંદીરે પુજા સનાત્ર અઠાઇ મહોજવ
 કરીને જ્યક જનને ધણો દાંન દેઇ શ્રી મુણીપતી રાજએ દીક્ષા
 લીધી. અચ્ચાર અંગ બાર ઉપંગ છ છેદ દસ પયના ચાર મુળમુત્ર
 પ્રમુખ સીદ્ધાંતના પારગામી થયા તીવારે ગુરૂની આજ્ઞા માગી શ્રી
 મુની પતીરાજ રૂપી એકલપંથી વીહાર કરતા હવા નગરે પાંચ
 શત્રી ગ્રામે એક રાત્રી વીહાર કરતાં થકાં શ્રી ઉજ્જેણી નગરીએ

ક્ષીપ્રા નદીને કાંઠે સાંઝ સમયે તીહાં કાઉસગ ધ્યાને રહ્યા. તેટલે જોવાળીઆ ગાયના ધણુ ચરાવીને પાછા વળ્યાં. તે વારે સુકમાળ શરીરે રૂખીને કાઉસગ ધ્યાને રહ્યા થકા દીધા. તે ક્ષીતકાલે પરીસ-હ સહતા થકા ઉભા દીધા. તીવારે જોવાલીઆ મનમાં ચીંતવે ને એ રૂખી ઉઘાડે શરીરે શીત કાળે કાઉસગ ધ્યાને રહ્યા છે. તે રાત્રીને સમયે શીત કીમ કરીને સહેસે. ઇમ વીચારીને બદ્રક જોવાળીઆ ચીંતવે છે કે ને એ આપણે વસ્ત્ર જોદા છે તે સ્થાં કામ આવશે. એમ વીચારીને જોવાળીએ સાધુને શરીરે વસ્ત્ર વેંટીને આપ આપણે ઘેર ગયા. અને સાધુ કાઉસગ ધ્યાને તીહાં રહ્યા છે. હવે ઇંહાં એક કથા કહે છે. હવે તે ઉજ્જૈણી નગરીને સમીપે એક નાનુ ગામડું છે, તે ગામડામાં એક તળભટ નામે બ્રાહ્મણ વસે છે તેહને ખેતરમાં તળ વાવ્યાનો અને તલનોજ વ્યાપાર છે કે તેણે કરી નગરને લોકે ગળીને તેહનું તલભટ નામ દીધું. હવે તેહને ધનસરી નામે ભાર્યા છે, તે કુશીળમાં શીરોમણી છે સકળ અવયુણે વીરાજીત છે. પર પુરુષ સું ગગન કરનારી છે તે એકદા સમયે કોઈક ચાર લંપટ પુરુષ સાતે વ્યસનનાં સેવનાર તે સાત વ્યસનનાં નામ કહે છે. ૧ યતઃ દુતંચ માંસંચ સુરાચ વેશ્યાઃ પાપાર્થ ચોરી પરદારસેવાઃ એતાંની સમ્તાંની વ્યસનાંની લોકેઃ ધોરંતી ધોરં નરકંપતંતી. ગાથા ૧. એહવા સાત વ્યસનના સેવનાર તે ચાર પુરુષ ધનશીરી સાથે લંપટ થયા છે તેહની સાથે સંસારના વીષય સુખ ભોગવતાં ધર મધ્યેથી તળ કેટલાએક વાવર્યા. તે વારે ધનસીરી બ્રાહ્મણી ગનમાં ચીંતવવા લાગી, ને મેં પરપુરુષ ચાર જણ સાથે લંપટ થઇને ધર મધ્યેથી સધળા તળ અવરાવી દીધા, તે ગાટે ભરતાર મને પુછયે તેટલે હું, તેને ઉત્તર ર્યો દર્શિ. ઇમ વિચારીને અલીક ખુદી ચીંતવીને ધન-

સીરીએ સાકીનીનો રૂપ કરીને મસ્તકે મોરપીંછ ધરીને, રત્ન સોચન કરીને, કાંતે દીપક સરીખાં લોલક પહેરીને, હાથમાં ખપર લઈને, પીઝ હાથમાં ડગર લઇને, મસ્તકે દીવાગ્ની સગડી મુકીને, ખડખડ હસતી થકી, પાએ ધુધરા વળવતી, મુખે ક્રોધાદળ શબ્દ કરતી, હાથે ચુડો ખળકાવતી કંકારાળ વીકારાળ શરીરો રૂપ કરીને બ્રાહ્મણ પાસે આવીને જોલાવ્યો. જે અરે બ્રાહ્મણ તુજને ખાજી કે તલને ખાઉ. તે સાકીનીનો રૂપ દેખી બ્રાહ્મણ ક્રુણ્નો થકો કહે છે જે હે દેવી તળ ખાજે, અને માદરા શરીરની રક્ષા કરજે. તે વચન સાંભળીને દેવો કહે છે, જે અરે બ્રાહ્મણ તું તાહારી લાર્યા ઊપર રીસ કરીશ નહી. એમ કહીને દેવી સ્વરથાનકે ગઇ. પછે બ્રાહ્મણ દેવીનું રૂપ દેખીને ભયભ્રાંત થયો. તેણે કરી થરહર કંપનો થકો પોતાને ઘેર જતાં લઇચડતા પાણી ઉપર પડ્યો. ગર્ભ દામે લાગ્યો. ગરણ પામ્યો. તે કાળ કરી ધરમાં પડ્યો. તે વારે સ્ત્રીએ ગરણ પામ્યો જાણીને ચાર પુરુષને તેડીને આકુલ બ્યાકુલ થાતી ઉપાડીને બાહેર લેઈ ગઇ. તીહાં આઠ અવળું જોઇને મૃતકને સાધુની પાસે અગ્નીદાહ દીધી. તે વાયુને જોગે કરી વીશ્વાનજના કપીઆ સાધુના શરીરે વળગ્યાં. તે ગોવાલીએ વસ્ત્ર વીંટયાં હતાં. તેણે કરી મુનીરાજનો શરીર ઝળકાણો તે વારે પ્રભાત સમયે સૂર્ય ઉગેને એ ધડી દીવશ ચડતે ગોવાલીઆ ગાયો ચરાવવાં નીકળ્યાં. તેણે ઊભા રહીને જોયો. તેટલે મુનીરાજનો શરીર પ્રજલ્યો. દેખી ગોવાલીઆ હૃદય માંહે અનુમોદન કરવા લાગ્યાં. જે હે હે આપણને એ સી મતી ઉપની જે આપણે મુનીરાજને સરીરે વસ્ત્ર વીંટયાં તેણે મુનીરાજનો શરીર પ્રજલ્યો, તેણે કરી આપણને કર્મ બંધાણું, તે માટે આપણ ગદુળ સંસારી થયાં, અને કર્મ બંધાણું, ધરા ગોવાલીઆ અનુમોદન કરતાં. તેહમાં થકી એક ગોવાલીએ

ઉતાવળો દોડ્યો થકો છતાં કુંચક શેઠ બેઠો છે તીલાં ઘેર જઈ કહે છે હે શેઠજી એક તમે અગારી વાત સાંભળો. જે અમે રૂખીસરને વસ્ત્રરહીત દેખી વસ્ત્રે ઢાંક્યો. તીલાં રાત્રીને સમે કોઈક મૃત્યુકને અગ્નીદાગ દીધો. તે વાયુને જ્નેજે મુનીને અગ્નીની જાળા લાગી. તેણે કરી રૂખીશ્વરનો શરીર બળ્યો. બાકલ સરીળો થયો છે, તે માટે અમે તમારી પાસે આવ્યા છીએ. જે તુંમે કાંઈક ઓપધ ઉપચાર કરો તો તુંમે પ્રદો તેમ કરીએ. જોદનાં જોવાળીઆનાં મુખનાં વચન સાંભળીને કુંચક શેઠ તીલાં ગયો. મુનીરાજને વસ્ત્ર પ્રદક્ષણ દેઈ તીલાં નમસ્કાર કરીને સાધુને પોતાને ઘેર તેડી લાવ્યો, ઉતરવાની જગા આપી, પછે સુધમાં નીરદોપ બેતાળીસ દોપ રહીત સુજનો આદાર પાણી વોદરાવ્યો. તે મુનીરાજે આદાર વોદરીને આરોગ્યો. તે વાર પછી કુંચક શેઠ નગરમાં જઈ તીલાં મહેતાને સઘળી વાત સંભળાવી. તે સાંભળી સર્વે શ્રાવક શેઠને ઘેર આવ્યાં તે વારે માંદામાંદે ચીંતવવા લાગ્યા જે હવે એ મુનીરાજને શું ઓસડ કરવું. પછે એક વેદ જોલ્યો, જે અગ્નીના તણુખા ઉપર પડ્યા છે તે માટે લક્ષપાક તેલ લાવીને રૂખીને શરીરે વીલેપન કરો, તેણે કરી મુનીરાજને શાતા થાશે. રોગ ઉપસમસ્થે, નીરોગી શરીર થાશે. તે વારે તે વેદનાં વચન સાંભળીને શ્રાવક કહે છે. જે લક્ષપાક તેલ કહાં મળશે. તે વારે કોઈક કહે છે અચંકારી બટાને ઘેર જાઓ તો લક્ષપાક તેલ મળશે. તે વારે કોઈક મુનીરાજ સાંભળીને વહોરવા ગયા તે વારે અચંકારી બટા આસનથી ઉઠીને મુનીરાજને નમસ્કાર કરીને પુછેછે જે સ્વામી તુંમે આજ માદરે ઘેર કેમ પધાર્યા, તુંમારે શું કામ છે અને અહીંયાં તમને કેણે મોકલ્યા છે. તે વારે સાધુએ સઘળી વાત કહી, તે સાંભળીને અચંકારી બટા ધણો દરબ પામી. પછે સાધુ કહેછે અ-

મે લક્ષ્મીનાક તેલ તુંગારે ઘેર સાંભળીને લેવા આવ્યાં છીએ. તે વારે શ્રાવીકા કહે છે હે સ્વામી લક્ષ્મીનાક તેલ ધણું છે તે ગાટે તમે વહોરો, અમને પાવન કરો. જીમ ગહારા મનનો મનોરથ સફળ થાય અને લક્ષ્મીનાક તેલ લેખે આવે એમ સાધુને કહ્યો. હવે એહવા સમયને વીધે સૌધર્મ દેવભોક્તે દેવતાની સમામાં સૌ ધર્મઈંદ્રે અવધી જ્ઞાને જ્ઞે-મું. તે વારે અચંકારી ભટ્ટાને વખાણી જે આજને સમયે ભરત ક્ષેત્રે જિજ્ઞેષી નગરીએ અચંકારી ભટ્ટા સમાન કોઈ ખીમાવંત નથી ઇમ વખાણુતો હવે. તે સાંભળીને ઈઈંક મીયાત્વી દેવતા અણુસદહતો થકો દેવતા દેવ ભોક્તાંથી ઉતરીને જિજ્ઞેષી નગરીમાં પ્રવેશ કર્યો. જીહાં અચંકારી ભટ્ટાનું ઘર છે તીહાં આવીને અદ્રસપણે જિભો રહ્યો. તે વારે અચંકારી ભટ્ટાએ દાસી પાસે લક્ષ્મીનાક તેલના કુંપા મગાવ્યા, તે વારે દાસીએ જઈને કુંપા છોડ્યા, તેટલે દેવતાએ ફેડી નાંખ્યો. ઇમ ત્રણ કુંપા દેવતાએ ફેડ્યા, પછે એક કુંપો રહ્યો તે પોતે જીહી લાવીને સાધુને કહે છે વોહરો. તે વારે મુની કહે જે અમે વોહરું નહીં. જે માટે સાહપુરૂષના ધરનો અંત લેવો નહીં. ઇમ સાંભળીને અચંકારી ભટ્ટાએ ધણો આમ્રહ કરીને લક્ષ્મીનાક તેલ સાધુના પાતરામાં વહોરાવ્યો. તે લઈને સાધુ કહે છે હે શ્રાવીકા તુંમે દાસી ઉપર ઉતકપ્ટો ક્રોધ કરશે નહીં. તે સાધુનાં વચન સાંભળીને અચંકારી ભટ્ટા કહે છે જે હે સ્વામી મેં ક્રોધનાં ફળ અનુભવ્યાં છે તેણે કરી મેં ક્રોધનો ત્યાગ કર્યો છે. તે વારે મુની કહે છે. હે શ્રાવીકા જે તુંમે ક્રોધનાં ફળ અનુભવ્યાં તે સધળો વરતાંત કહો.

હવે શ્રાવીકા વાત કહે છે.

જિજ્ઞેષી નગરીને વિશે ધનો નામે શેઠ વસે છે. તેહને કમલશ્રી નામે બાર્યા છે, સીયલ ગુણે શોભીત તેહને સાત પુત્ર ઉપર એક દુ

પુત્રી થઇ તે માતા પીતાને ઘણી વલ્લભ છે. તેહને પાઠક પાસે ભણવા મુકી. તે બાણીને ચોસઠ કળાની જાણ થઈ, પછે જોવન અવસ્થા પામી. તે વારે પીતા કહે ને હે પુત્રી તુંમારા જોગ વર મળે તો તુંજને પરણાવું. તે વારે કુંવરી કહે ને હે પીતાજી ને મારોક-જો વચન માને તેહને પરણાવજો. નહીં તો પરણાવશો નહીં. એમ કહ્યો ત્યારે પીતાએ ઘણા પુરુષ જોયા પણ કાષ્ઠઈચ્છા કરે નહીં. હવે તે નગરમાં સુયુધ્ધી નામે પ્રધાન છે તેણે માહરી વાત સાંભળી. તેટલે માહારા પીતાને કહીને ઘણા ઝોછવે કરી પરણાવી. પછે પરધાન પરણીને ઘેર આવ્યો તે વારે મેં ભરથારને કહ્યું ને તુંમારે દીવશ બે ઘડી છતાં ઘરે આવવું. ત્યારે ભરથાર કહે ને હું દીવશ છતાં ઘરે આવીશ. એમ કરતાં કેટલાએક દીવશ વહી ગયા. એ હવે તે વાત રાજ અંતે ઉરમાં સાંભળી તેટલે રાજાએ પરધાનને લેખ લેવા બેસાડ્યો, તીહાં બેપોર રાત્રી ગઈ, પછે પરધાન ઘરે આવ્યો. મુજને જોવાની પણ મેં રીસે કરી બાર ઉઘાડ્યાં નહીં તેમ પરધાને ઘણો પોકાર કર્યો. હું કમાડ ઉઘાડું નહીં. તેટલે ભરથાર કહે છે ને હે દૈવ મુજને એવી કુયુધ્ધી શી ઉપની ને મેં એહવી કુમારજી ધર-ગાં આણી. એહવાં ભરથારનાં વચન સાંભળીને મેં બારણાં ઉઘાડ્યાં. પછે ને મેં સોળ સણગાર પહેર્યો હતો તે સહીત કોથે કરી હું બાહારની કળી. મારગમાં જતાં મુજને ચોરે પકડી. તેમણે સોળ સણગાર આબુષણ સર્વ ઉતારી લીધાં. પછે તે પક્ષીપતીને ઘરે જઈને મુજને વેચી. તેણે પક્ષીપતીએ ઘણે હરબે કરીને મુજને વેચાતી લીધી, પછે મને પક્ષીપતીએ વીધવનાં વચન કહ્યાં. તે વચન મેં સાંભળ્યાં નહીં. પછે પક્ષીપતીએ તેહની માતા પાસે કહેવરાવ્યું. પણ હું તીલમાત્ર ચલી નહીં. તે વારે પક્ષીપતીએ મુજને ઘણી સાત પાટુ ગડદા પ્રમુખે

ધણી મારી. તેટલે પદ્મીપતીની માતાએ સમજાવ્યો. જે પુત્ર તું સતીયાની સાર સંભાળ કર. એહને દુખ દેહશ નહીં. એનો સતી છે તે માટે એહની સેવા ભક્તીકર. જેમ વનમાં તાપસ અને યગલીની પેરે થાય તેને હવે તારે સતીનો અંત લેવો નહીં. તે વારે પદ્મીપતી કહે છે જે હું માતા યગલી કાણુ ને તાપસ કાણુ ને કેમ થયો તે વાત મુજને સંભળાવો. એટલે પદ્મીપતીની માતા પદ્મીપતીને કહે છે.

એક વનમાં તાપસનો આશ્રમ છે તીર્થાં એક તાપસ રહે છે. તે તપસ્યા ઘણી કરે છે. તેણે તપસ્યાને યજ્ઞે તે જુલેશ્યાં ઉપજી. તે એકદા સમે વૃક્ષની છાયા તજે બેઠો છે. ત્યાં તાપસને માથે યગલી ચરકી તેને તાપસે ક્રોધે કરી હુકાર કર્યો, તેટલે યગલી યજ્ઞીને ભસ્મ થઈ. અનુક્રમે તાપસ નગરમાં ગયો. ત્યાં બીજાને અર્થે ઘરે ઘરે ભગતાં તે પાંડવીપુરમાં એક શ્રીપાળ વસે છે તેહને ઘેર સીતવંતી નામે ભારમ તે સીતવંતીને કરી સંભાળે છે તેને ઘેર તાપસ ગયો. એહવે શેઠ જમવા બેઠો હતો અને સીતવંતી વીઝણે કરી વાપરો નાંખે છે. તેણે કરી આદાર આપવાની વાર થઈ, પછે આદાર આપ્યો. તાપસને ઘણો ક્રોધ ઉપજ્યો, સૂર્ય સામું બેઠને હુકાર કર્યો પણ અગ્નિનો પ્રયોગ થયો નહીં. તે વારે સીતવંતી કહે જે અરે તાપસ જીમ યગલી યજ્ઞી તેમ હું નહીં યજ્ઞું, એમ સાંભળીને તાપસ આશ્ચર્ય પામ્યો થકા તાપસ ચીંતવે છે. એ વાત તો વનમાં થઈ છે અને યગલી પણ વનમાં અત્યુદાત થઈ છે તે વાત ઈલાં બહેન તે ગામમાં કીમ જાણ્યું, ધમ ચીંતવીને તાપસ પુછે છે જે હું બેહેન તુમે એ વાત કીમ જાણી તે વારે સતી કહે છે જે તું વણારસી નગરીએ જઈ નાગસમણ કુંભારને પુછજે તે વાત સરવે તુજને કહેશે. તેવારે તાપસ આશ્ચર્ય થકા વણારસી નગરે આવ્યો. ત્યાં કુંભારને પુછે છે

તેટલે કુંભાર કહે જે મેં સીયલ પ્રભાવે જાણ્યું અને પરનારીના સા-
 મુ ન જોયું તેણી હું વાત સર્વે જાણ્યું. એમ સીયલનો મહીમા ખરે
 જાણીને તાપસ પોતાને ધાનકે ગયો. ઇંમ પલ્લીપતીની માતાએ કહ્યું
 જે હું પુત્ર એ સ્ત્રી સીલવંત છે. એ માટે એકને છેડીશ નહીં. એ રી-
 તે પલ્લીપતીને સમજાવ્યો તેવારે એક સાર્થવાહ આવ્યો, તેણે મુજને
 વેચાતી ક્ષીધી. તેણે પોતાના ઘેર જઈને મુજને પુછ્યું. તે મેં સાર્થવા-
 હનો વચન માન્યો નહીં. પછે શેઠ રીસાણો. અતીએ દ્રોધવચને કરીને
 તેણે કમં બાંધ્યાં, પણ જે સીયલ પાળનારી હોય તે કોઈને ગરમ વ-
 ચન જોલે નહીં. તેવારે સાર્થવાહપતી જાગરકુને જઈ અનાર્ય લોકમાં
 જઈને મુજને વેચી. તીહાં રગત કાઢતાં થઈ હું દુર્ગળ થઈ પણ ક-
 મના થોગે આક્રમના સંઘર્ષે હું મરણ પામી નહીં. તેહવે માહ-
 રો બંધવ બ્યાપારને અર્થે આવ્યો. તેને મુજને જોળખીને વાત પુછી.
 તીહાં મેં મુજથી વીતી એહવી વાત સર્વે સંભળાવી. હું રદન કરવા લા-
 ગી તે વારે માહરા બંધવે મુજને જાગરકુળમાંથી મુકાવી તે મુજને ઘરે
 લાવ્યો તે હુંજુ એમ જાણ્યો. તે માટે હું મુનીરાજ જે મેં દુખ સહ્યાં
 તે હું જાણું કે જગદીશ ભગવાન જાણે. તેવાર પછી મેં કોધનો ત્યાગ કર્યો,
 અને ક્ષીમા ગુણ આદર્યો. એહવી વાત સાંભળીને દેવતા પ્રગટ થયો.
 પછે લક્ષ્મીપાક તેલના કુંપા સાગ્ન થયા. પછે દેવતા કહે હું મહા સતી
 જેવી દેવતાની સમામાં ક્ષીમાવંત વખાણી હતી તેવીજ મેં તુજને
 ક્ષીમાવંત દીઠી. એમ અચંકારી ભટ્ટા આતીકાની પ્રસંસા કરીને દેવતા
 પોતાને સ્થાનકે ગયો. હવે એહવાં વચન સાંભળીને મુનીરાજ ધણે
 હરખ પામ્યા. પછે લક્ષ્મીપાક તેલ વોહરીને કુંચક શેઠને ઘેર ગયા.
 તીહાં કુંચક શેઠ મુનીરાજને શરીરે વીલેપન કર્યો. તેણે કરીને મુનીરાજનું
 શરીરનહ સર્વ રોગ ગયા, નીરોગી થયાં નીરાખાધ શરીર થયો. તે વારે

સાધુ શેઠને કહે છે હે શેઠ અમે હવે વીહાર કરીશું. જે ગાટે ક-
 સો છે. હુહા. સ્ત્રી પીયર નર સાસરે, સંજગીયા સહવાસ; એતા હોમ અ-
 લખામણાં જે માંડે થાર વાસ. તે ગાટે હે કુંચક શેઠ અગારે એક
 સ્થાનકે ઘણો રહેવાનો બહેવાર નથી. વળી એક સ્થાનકે રહી સરસ
 અહાર કરવા થકી સાધુ મુખસેલીયા થાય તે ગાટે અમે વીહાર
 કરીશું. એહવાં સાધુનાં વચન સાંભળીને કુંચક શેઠ ઘણો આગ્રહ ક-
 રીને તીહાં રાખ્યા. ચોગાસાના ચાર માસ મુનીરાજ રહ્યા. તે શેઠે
 નીર્વીણ અપાસરે સાધુને રહેવાને અપાવ્યો. તીહાં ચોગાસાનો કાળ
 વ્યતીક્રમવા શ્રી મુનીપતી રાજરૂપી કુંચક શેઠને ઘેર રહ્યા. હવે તે
 કુંચક શેઠ પોતાના પુત્રી બીહનો થકા નીધાંન લઈ પુત્ર થકી છાંનો
 છતાં મુનીરાજ કાકસગ ધ્યાનેછેતીહાં સંથારા હેઠળ કુંચક શેઠે ધન
 ધાવ્યો, પછે કુંચક શેઠનો પુત્ર પીતા થકી છાનો મુનીને સ્થાનકે જઈ
 નીધાંન કાઢી લીધો. હવે એમ રહેતાં થકાં ચોગાસાના ચાર માસ
 વ્યતીક્રમ, પછે શેઠે નીધાંન સંભાળ્યો. તેટલે તીહાં સ્થાનીકમાં ની-
 ધાંન ન દીડો. શેઠ ચીંતવેછે જે એ નીધાંન તે સાધુએ લીધો
 અને મેં ધાવ્યો હતો. તે વારે બીજો કાંઈ આવ્યો નહોતો જે એ
 લેઈ જાય. તે માટે નીચે એ સાધુએ લીધો. એમ ચીંતવીને કુંચક
 શેઠે મુનીરાજને કહ્યો જે હું ગહારાજ તુંમે કલ્પન થયા. જેહનું
 ખાધું તેહનુંજ તુંમે ક્રમ જગાડ્યું. તે વારે સાધુ કહે જે હે શેઠ અ-
 મેતો લીધો નથી. અને તુંમે અમને કલંક કેમ અડાવો છો. તે વારે
 શેઠ કહે જે હે રવામી તુંમ વીના બીજો કાંઈ લે નહીં. તે માટે
 જેમ સંચાલુક હાથી તાપશને અવગુણકારી થયો, તેમ તુંમે પણ
 તેહવાજ થયા. તે વારે સાધુ કહે જે હે શેઠ તે હાથી કેમ થયો તે-
 ની અમને કયા કહો.

હવે કુંથક શેઠવાત કહેછે અને મુનીપતી રાજકુળી સાંભળેછે.

અત્રે કથા સીંચાણકની કહે છે.

ગંગા નદીને ઉપકંઠે, એક સીંચાણક નામે હાથી, તેહને બસે હાથણીનો પરિવાર છે. તે એકાદા સમયને વિશે ગનગાં ચીંતવે રળે કાષ્ઠ અનરો હાથી મુજ સરીખો થાશે તો તે માહરો ક્ષય કરશે. એમ ચીંતવીને જોટલા હાથી થાય તેટલાને મારી નાખે, એવો દુષ્ટ-પણો આદર્યો. એમ હમેશાં દુષ્ટપણો કરતાં, એક હાથણી સગર્ભી થઈ. તે મનમાં વીચારે છે જે મારા બાળકને મારી નાખશે, એમ ચીંતવીને પગે ખોડાંગતી થકી આવે. તે હીંડતાં રાત્રે જુથમાં ભેળી થાઅ એમ એક દીવસે ખીજ દીવસે જુથમાં જનઅ. કાષ્ઠ દીવસ ત્રીજ રાત્રે ભેળી થાય. એમ વીસ્વાસ દઈને પુત્રનાં જનનના સમયે તાપસના ઉડવળામાં જઈ ત્યાં બાળક પ્રસવ્યો, તે તાપસના ઉડવળામાં મુકીને પોતાના જુથમાં ગઈ. તે વારે તાપસે પાળીપોસીને મોટાક-ર્યો. તેહનું નામ સંચાણક દીધો. એકાદા સમયને વીશે તે ગંગા નદીએ પાણી પીમાને અર્થે ગયો, તીંહાં પીતા હસ્તી પણ યુથ સ-હીત પાણી પીવા આવ્યો. તેટલે સીંચાણકને દીઠો. માંહેમાંહે યુથ થયો, તીંહાં પીતા હસ્તીને સીંચાણકે માર્યો. પોતે નાયક થયો, પછે મનમાં ચીંતવવા લાગ્યો, જેમ તાપસે મને સંધર્યો તેમ ખીજને સંધરશે તો તે મારો શત્રુ થાશે એમ ચીંતવીને સીંચાણક હસ્તીએ તાપસના આશ્રમ સરવે ભાગ્યા. તે વારે કુળપતી બોલ્યા જે જોયું આપણે એ પાપીને પાળીપોસીને મોટા કર્યો તો એણેજ આપણા આશ્રય ભાગ્યા. એ કતલન થયો. એમ તાપસચીંતવીને રાજ-શ્રદ્ધીનગરે ગમા. ત્યાં સરણીકને કહ્યું હે રાજ એક ગંગા નદીને તટ, બદ્રજતી હસ્તી છે તેહને તુમે રાજદુવારે લાવો. તું મારા થોગ્ય છે.

એના સરીખો તમારા રાજદુવારમાં ખીન્ને હસ્તી નથી. તે ગાટે
અમો તમને જણાવવા વાસ્તે આવ્યા છીએ. તે સાંભળીને સરણીક
રાજ ધણા લશ્કર સહીત વનમાં જઈને ધણો પ્રયત્ન કરીને હાથીને
ઝાડ્યો, પછે નગરમાં ધણો જોાછવ, ગહોછવ કરીને ધણાં વધામણાં
કરીને રાજદુવારમાં લાવ્યા. તેહને દેખી નગરલોક ધણો હરખ
પામ્યા, ધવલમંડળ ગીતગ્યાન કરતા હવા. હવે તે સીંચાણુક હાથી
ઐણીકના દરબારમાં સુખે રહે છે. તે કુંચક શેઠ કહે છે હે મુનીરાજ
છમ સીંચાણુક હાથીએ તાપસને ધણો ગાયો તે કૃતધન થયો, તેમ
તુમે પણ મુઝને ઘણું કૃતધન થયા એ પ્રથમ કથા. જોહવાં કુંચક
શેઠનાં વચન સાંભળીને શ્રીમુનીપતી રાજરૂપી કહે છે, હે કુંચક
શેઠ અમે સીંચાણુક હસ્તી જેવા નહીં અમે તો સ્વસ્તીકસુરીનાં
જે ચાર શીપનીપરે નીલોંબી થયા તીમ અમે પણ નીરલોંબી
છીએ. તે વારે કુંચક શેઠ કહે છે હે મુનીરાજ તે ચાર સીપ ની-
લોંબી કામ થયા તેહની કથા અમને કહો.

હવે સાધુ ચાર સીપની વારતા કહે છે અને શેઠ સાંભળેછે.

મગધ દેશને વીષે રાજગ્રહી નગરી છે તીંહાં ઐણીક રાજ
રાજ્ય કરે છે. અભયકુમાર નામે પ્રધાન તે પાંચશે પ્રધાનમાં મુ-
ખ્ય છે. નગરના લોકને પુત્રની પેરે પાળે છે, એમ સુખે રાજ ભોગવે
છે. એકદા સમયે ગુણસીળનામા ઉદાનમાં શ્રી ગદાવીર સ્વામી
ચોરીસમા તીર્થંકર સમોસર્થા. તીંહાં ચાર પ્રકારના દેવતાએ સમોસ-
રણુની રચતા કરી. ચોસઠ ઇંદ્ર સદા નીરંતર સેવા બકતી કરે છે,
મનુષ્ય તીર્થંક દેવતા પ્રમુખ ચાર વર્ષદા બરાણી છે: તે વારે વન-
માંજે રાજાને વધાગણી આપી. રાજાએ વનપાળકને વસ્ત્રપાત્ર ધણા

લક્ષ્મી પ્રમુખ ધણો દાંન દીધો. પછે શ્રેણીક રાજા ચતુરંગણી સેના લઇને પરિવાર કુટુંબ ચતુર્વીધી સંગ સહીત વાંદવા ચાલ્યા. તીહાં ભગવંતને દેખી પાંચ અભીગમન સાચવીને ત્રણ પ્રદક્ષાણા દેઈને નમસ્કાર કરીને યથા સ્થાનકે ગેઠો. પછે ભગવાન ભવ્યજીવને પ્રતી-
 બોધવાને અરથે અમૃત સરળી દેશના હેતાં હવાં. એહવે સગચે એક દેવતા ભગવંતની પુજા કરવા આવ્યો. તે કુષ્ટી સરીર કરીને રૂધીર પ૩ પાયે કરીને પુજા કરવા લાગ્યો. તે ભગવંતની આશાતના કરતો દેખીને શ્રેણીકરાજા ક્રોધાતુર થઓ વળી તે વેલાએ ભગવંતને છીંક આવી, ત્યારે કહે મરો. એટલે અભયકુંભારને છીંક આવી, ત્યારે કહે મરો અથવા જીવા. તેવારે શ્રેણીકને છીંક આવી ત્યારે કહે ચીરંજીવો. પછે કાળકસુરીઆ કસાર્ધને છીંક આવી ત્યારે કહે ગમરમ જીવ. એહવા દુષ્ટીના વચન સાંભળીને શ્રેણીક રાજા ટોપાયમાન થઓ. સેવકને કહ્યું જે તમે એ કુષ્ટીને મારજ્યો. એ કુષ્ટી બાહીર ની-
 કજે ત્યારે તુમે કેડે જઈને પકડી લેજો, વીલંબ કરસો નહીં. ઇમ રાજાએ સેવકને સમસ્યા કરીને સમજાવ્યા. હવે કુષ્ટી ભગવંતની પુજા કરીને બાહીર નીકલ્યો તેટલે રાજાના સેવક કેડે ચાલ્યાં કહે છે જે અરે દુષ્ટ પાપીષ્ઠ હવે કીહાં જઈશ. ઇમ કહ્યો તેહવે દેવતા આકાશે ઉતપડ્યો તે વારે સેવક પીલખા થઈને રાજાને કીધું જે એ પુરૂષની તો અમારાથી ઘાત થાય નહીં અમ દેખતાંજ આકાસે ઉડી ગઓ. એમ કહીને સેવક બેઠા. તે વારેશ્રી શ્રેણીકરાજા બે હાથ જોડીને ભગવંતને નમસ્કાર કરીને પુછે છે જે હે ભગવંત એ કુષ્ટિ કુણ હતો જે તમને રૂધીરે કરી પુજા કરી અને આસા-
 તના કરી તે કુણ હતો તે મુજને કૃપા કરીને કહો. ભગવાન કહે, છે એ કુષ્ટી નહી એ તો દેવતા હતો તે બાવનાચંદનની પુજા

કરતો હતો. પણ તુમારી નજરે કુળિ જણાણો. ત્યારે શ્રેણિક કહે તે દેવતા કુણુ ચવીને યગ્નો તે કથાનો પ્રકાશ કરો.

હવે દેવતાની કથા કહે છે.

કાશંખી નામા નગર અતિ શોભાયમાન લક્ષ્મીવંત ઇંદ્રપુરી શરીખો ત્યાં શંતાનીક નામે રાજા રાજ્ય કરેછે તે નગરમાં એક મંડીઓ નામે ખાલણુ છે તે જન્મનો દલીદ્ર છે. તેહને સુશરમા નામે ભા-રજ છે. તે ભરથારને કહે છે, જે તમે કેમ બેસી રહ્યા છો. તુમણુ ટીપણો વાંચતા આવડતો નથી અને ખીજે શાસ્ત્ર પણ ભણ્યા નથી મામમાં પણ મુરખ કહેવાઓ છો તે સધળો પણ કર્મનો દોષ જ-ણવો તે માટે કાંઇક ઉદ્યમ કરો તો અન્ન આવે તેહનાં ભોજન કરીએ. એવા સ્ત્રીનાં વચન સાંભળીને ધરામણુ રાજા પાસે જઇ જાયના કરી ત્યારે રાજા તુષમાન થયો. હે ધરામણુ તું માગ જે જેઇએ તે હું તુજને આપું. ઇમ રાજના મુખ વચન સાંભળીને ખાલણુ કહે. હે રાજા હું માહારી ખાંમણીને પુછીને હું તુમ પાસે માંગીશ. પછે ખાંમણુ ધરે આવ્યો, સ્ત્રીને પુછ્યો ત્યારે સ્ત્રી ચીંતવે જે ધણી લક્ષ્મી તથા ગ્રામ માણુ તો મુજને છાંડીને ખીજ સ્ત્રી લાવે ઇમ ચીંતવીને ખાંમણી ભરથારને કહે જે ઇચ્છા ભોજન ને સોનામહોર દક્ષણા એહવું તુમે માગજ્યો. તે સાંભળીને ખાંમણુ રાજા થયો, પછે રાજા પાસે જઇને જીમ સ્ત્રીએ કહ્યો તેમ માગ્યો, રાજા કહે હે ખાંમણુ ખીજનું કંઇક માગ જે હું તુજને આપું તે વારે ખાંમણુ કહે હે મહારાજ અમારે અધીક માગ્યોતો આચાર નહીં વળી હે મહારાજ ખાંમણુને ભોજન મલ્યો એટલે બધો મલ્યો. તે માટે ધર ધર ભોજન અને ઉપર સોના મહોરની દક્ષણા એ મુજને આપો તૈ મારે રાજાએ નગરમાં ઢંઢેરો ફેરવ્યો. જે ખાલણુને ભોજન કરાવીને

એક સોનામહોર આપજ્યો. નહીં આપો તો રાજના યુતેગાર થશે. ઇમ કહીને ભોજન કરાવ્યાનો તથા દક્ષણ આપ્યાનો ઢંઢેરો ફેરવ્યો. ઇમ હવે તે રાજાએ બ્રાહ્મણના પરિવારને ભોજન કરાવીને અકેક સુવર્ણદીનાર આપ્યો. એમ નગરમાં ઘેર ઘેર જમે, અને સોનામહોરની દક્ષણ લીએ; એમ કેટલાક દીવસ વહી ગયા. ત્યારે કોઇક ઘેર આંખાના રસનો ભોજન કર્યો. તેણે કરી વમન થયો, ઘેર ગયો પાછો ઉપર ભોજન કર્યો તેણે કરી કોઢનો રોગ થયો. તે વાત રાજાએ સાંભળીને બ્રાહ્મણના વૃદ્ધ પુત્રને તેડીને કહ્યું. જે સધળી વ્રતી છે તે તમે મ્હો. અને તાહારા પીતાને ધરથી બાહર કાઢીશ નહીં. એમ રાજાએ કહ્યું તે બ્રાહ્મણના પુત્રે અંગીકાર કર્યું. પછે ઘેર જઈને પીતાને વૃખમની કોઠમાં નાખ્યો. તે ભૂખ્યો તરસ્યો યાચ પણ કોઇ તેની ખખર લે નહીં, અને કુટુંબ પણ ખખર લે નહીં. તીમ તીમ તેને ધણો દુખનો વધારો થયો. ઇમ દુખે કાળ જાય છે. હવે રાજાને આદેશો બ્રાહ્મણ ઘેર રહે છે. અને તેનો વૃધ પુત્ર જાય છે તેને રાજા ધણો બહુ માનસ્તમાન આદર દીએ, નગરમાં પણ તેની કીર્તી ધણી વધી. ઇમ નીરંતર ભોજન કરે છે અને રાજદારમાં જાય છે. હવે તે કૂંડી બ્રાહ્મણને કોઇ પાણી પાચ નહીં તેણે કરી, ક્રોધાતુર થયો. મનમાં ચીંતવે છે, જે હું જેવો થયો તેવો માહારા પરિવારને કંઈ ઇમ ચીંતવીને વૃધ પુત્રને કહે છે. હે પુત્ર માહરે જાત્રાએ જવું છે. માટે કુટુંબને વાસ્તે એક છાગ લાવો, એહવો આપણા કુળમાં ચાલે. લે સાંભલીને વૃધ પુત્રે છાગ લાવી આપ્યો. તે બોકડાને પીતા પાસે બાંધ્યો. તે વારે બ્રાહ્મણ પોતાના શરીરનું પડ પાસે રૂધીર પ્રમુખ ભોજનમાં મઢાંને તે બોકડાને આહાર કરાવે. એમ કેટલાક દીવસ વહી ગયા, ત્યારે છાગ પુરણ કાઢીઓ થયો. પછે પોતાના કુટુંબને

બેળા કરીને ખંડ ખંડ સર્વેને આપ્યો. ઈમ કુટુંબ માંહે કાષ્ઠ બાકી રહ્યો નહીં. સર્વ કુટુંબી થવા લાગ્યા. ઈમ કુડ કરીને વૃષ્ણ બ્રાહ્મણ નગરમાંથી નીકળ્યો, અનુક્રમે કાષ્ઠક અટવીમાં ગયો. પાણીની તરસ લાગી તીંહા ધણી મુળી જડીએ સંચીત. પાણીનું ઝરણું દીઠું. તેણે આધુ પાણું જોઈને રવી કીરણે કરી ઊંતુ થયું જે પાણી તેણે પીધુ, હાથ પગ ધોયા, સ્નાન કીધું. તેવારે બ્રાહ્મણને રેચ લાગ્યો, તેણે કરી કુષ્ઠરોગ સર્વ ગયો. પછે પોતાના કુટુંબને મળ્યો ત્યારે કુટુંબ સમ્રાજ્ય, કુટુંબીયણે દેખીને કહે છે, એ તમને એવાજ રોગ જોઈએ. જે માટે તમે મારી સાર સંભાળ લીધી નહી તે માટે મેં સર્વેને કુટુંબી કર્યાં. તે વાત લોકે સાંભળીને તેને ભુડો કલ્પો. જ્યાં જય ત્યાં કહે હે પાપીઆ તું છઠ્ઠાંથી વેગળો રહેજે એમ લોકના વચન સાંભળીને લભ્યા પામ્યો થકા બાહેર નીકળ્યો. તે ચાલતો થકા રાજગૃહીની પોળે આવ્યો, તીહાં બેઠો. એહવે તીહાં ચોવીસમાં તીર્થેકર શ્રી મહાવીર સ્વામી સમોસર્યા. તેવારે શ્રેણીક રાગ વાંદવા નીકળ્યો. દ્વારપાળે બ્રાહ્મણને કહ્યું જે એ ભગવંતને વાંદીઆતું તીહાં લગી તું પોળની રક્ષા કરજે. અને આજ દુરગાદેવીને નીવેદ આવેછે તે તું લેજે, એમ કહીને દ્વારપાળ ગયો. પછે બ્રાહ્મણે દુરગાદેવીનો નીવેદ લાપસી ખીર વડાં પ્રમુખ સર્વ નીવેદ બ્રાહ્મણે ખાધો. તે અતી આહાર કરવા થકી તરસ ધણી લાગી, તેણે કરી ઊદરમાં પીડા થઈ પાણી મળ્યુ નહી, તેટલે પાણીને અભાવે તે પાણીને ધ્યાને મરીને વાવમાં દેડકા થયો. અનુક્રમે તીંહાં પાણીઆરીઓ પાણી ભરવા આવી. તે માંહે માંહે વારતાઓ કરેછે. હે બેની આજ ગુણસેલવનમાં ભગવંત આવ્યા છે. તેને વાંદવા જવું છે. માટે પાણી ભરીને ઊતાવળાં ચાલો એવાં વચન સાંભળીને તે દેડકાને જાતી સમરણ માંડ ઉપન્યો, પુરવ ભવ દીઠો. તેવારે ભગવંતને

વાંદવા ચાલ્યો. તીંહાં માર્ગમાં જતાં ઘોડાના પગ તજે ચંપાણો. તે ધર્મ ધ્યાન સુકલ ધ્યાને મરીને દેવ સોકે દેવતા થયો. પછે દેવતાની સભા માંહે ઇંદ્રે કહ્યો જે શ્રેણીક સમાન કોઈ નીશ્ચલ સમકીતવંત નથી. તેને કોષ્ટ ચળાવી ના શકે એવાં ઇંદ્રનાં વચન સાંભળીને અણુસદ્દહતો થકો આત્મા લઈને ઇંદ્રા આવ્યો. આવનાયંદને કરીને પુત્ર કરીને તુઝને ચળાવવા સાં કુષ્ટી શરીર દેખાડ્યું. તેણે તુઝને કોપ ચડ્યો. એ કુદુરાક દેવતા બ્રાહ્મણનો જીવ જાણવો, હવે ભગવંતનાં એવાં વચન સાંભળીને ભગવંતને પ્રણામી નમસ્કાર કરી રાજ નગર બણી ચાલ્યો. તીંહાં એક દેવતાએ શ્રેણીકને ચળાવવા નીમીત્તે એક મુનીનો રૂપ કરી ઓઘો કહે બાંધ્યો. અને હાથમાં ગાંધલાંની જાળ લઈને કુકર્મ કરે છે તેટલે શ્રેણીક રાજાએ દીઠો, આકરો અપરાધ દેખીને હાંડ્યો, ત્રાડ્યો તેહને આગળ લઈને ચાલ્યો. એમ આજળ જતાં વળી એક મહાસતી સાધવીનો રૂપ કર્યો. ચક્ષુએ અંજન કર્યો. હાથે કાંકણ ચુડો પગે ઝાંઝર દેખીને તથા ગરભવંતી છે એહવો શ્રેણીક રાજાએ સાધવીનો રૂપ દેખીને બોલાવી અરે કુહાડ તું ધર્મને હીનતા કેમ દેખાડે છે તે માટે ચાલો આપણે ઘેર તીંહાં ગર્ભની પ્રતીપાલણા કરજો પછે પુત્ર જનમે ત્યારે તમે ફરીને છેદાપર્યાંન ચારીત્ર લેજો. એહવા વચન સાંભળીને નીશ્ચલ સમકીત જાણીને દેવતા પ્રગટ થયો. શ્રેણીક રાજાને કહે વચન માંગ હું તુષ્ટમાન થયો. એવાં દેવતાનાં વચન સાંભળીને રાજા કહે તુષ્ટમાન ર્યાં કારણે થયા. ત્યારે દેવતાં કહે હે શ્રેણીક દેવતાની સભામાં ઇંદ્રે તમારા સમકીતની પ્રસંધા કરી તેણે હું સદ્દહતો ચળાવવા નીમીત્તે તુજને ઇંદ્રાં આવ્યો. તુજને ચળાવ્યો. પણ તમે ચલ્યા નહીં. તેણે હું તુષ્ટમાન થયો છું તે માટે આ બે અમુલકગોળા અને એક રત્ને જડીત

હાર એ એ તમને આપુ છું. પણ એ હાર ત્રુટશે ત્યારે જે સોની પરા વશે તેનો મસ્તક ફાટશે, મરણ પામશે. એમ કહીને દેવતા પોતાને સ્થાનકે ગયો, રાજા પણ ઘેર આવ્યો. પછે રાજાએ રત્નજડીત અમુલ-ક હાર દેવતાએ દીધો હતો તે ચેલણા રાણીને આપ્યો અને એ જોના સુનંદા સ્ત્રીને આપ્યાં તે દેખીને રાણીને ક્રોધ ચડ્યો થકા જે જોના ભીંત સાથે પછાડ્યા તે એ જોના બાંગ્યા તેમાંથી વસ્ત્ર અને કુંડળનો જુગલ નીકળ્યો. તેવારે કુંડળ અને વસ્ત્ર ચેલણાએ દેખીને રાજા શ્રેણીકને કહ્યો જે એ એ અમુલક વસ્તુ અપાવો. વળતુ રાજા કહે એ સુનંદા આપે નહીં તે વારે ચેલણાં કહે જે નહી અપાવો તો હું મરણ પામીશ. વળતુ રાજા કહે જે તુ મને ગમે તીમ કરજ્યે. એમ કહીને શ્રેણિક રાજા સભાએ આવ્યા, પછે ચેલણા રાણી મરણ પામવાને ગોળે ચડી. ત્યાં ગોખ હેઠળ ત્રણ જણને આસોચન કરતાં દીઠાં તે દેખીને ચેલણાં સાંભળે છે.

હવે માવત માંહોમાંહે વાતો કરે છે તેમાં મગધસેના ગુણકા માવત પ્રત્યે કેહેછે, મુઝને હાથીની અંપકમાળા છે તે તમે લાવી આપો. તેવારે મગધસેનાને માવત કહેછે એ હાર તુજને આપું તો રાજા મુજને મારે. ધ્રમ કુંતકના વચન સાંભળીને મગધસેના કહે જો નહીં આપો તો તમને છાંડીશ તથા હું મરણ પામીશ. તેવારે કુંતકે મીઠાં વચન ધણાં કહ્યાં પણ તે માને નહીં. તેવારે ગુણકાને કહે હે સ્ત્રી તું મરણ પામે છે પણ એક કથા સાંભળ.

કુંતક શેડ કથા કહે છે અને મગધસેના ગુણકા સાંભળે છે.

હવે ક્રોધક બ્રાહ્મણ દેશાવર ગયો ત્યાં વનમાં એ પલાસનો વૃક્ષ દીઠો તે પોતાના દેસમાં લાવીને વાવ્યો. પછી બ્રાહ્મણે માણી સીંચી સીંચીને મોટા કર્યો પણ તે ફળ્યો નહીં તેવારે બ્રાહ્મણ ક્રોધાતુર

યો. પછે મુંળમાં અગ્નીનો તાપ દીધો. તેને કરી ફળ પુલ એકાં તેમ હે ગુણકા તુજને શીતળ વચન કહું છું. તે ન માને તો પલાસ-
વૃક્ષની પરે થાર્યે. તે ગાટે તું મરીશ નહીં. વળી કુંતા કહે છે.—
હે ગુણકા અક્ષદત્તની પેરે થાર્યે. તે કયા સાંભળ.

કુંતકશૈઠ કહે છે અને ગુણકા સાંભળે છે. હવે એકદા સમગ્રો
અક્ષદત્ત ચક્રવર્તી ઘોડે ચડીને અટવીમાં ગયો, પછે અશ્વ ખેલાવીને
રાજ્ય પાછો આવ્યો. સાંજ સમે ઘેર આવ્યો તેવારે રાણી કહે. હે
ગહારાજ્ય તુંમે વનમાં ગયા હતા ત્યાં વનમાં નવું કોઢતક દીકું હોય
તે મુઝને સંભળાવો. તે વારે રાજ્ય કહે છે. એક સરૌવર પાણીએ
બર્ધુ દીકું ત્યાં હું પાણી પીવા બેઠો, તે તળે એક નાગકુમારી સ્ત્રી
આવીને મુજને વીખયની પ્રાથના કરી. ત્યારે મેં કોથે કરી ના પાડી,
તેટલે પાછી ગઈ અને હું પણ અશ્વ કને ગયો. પછે તેજ નાગ-
કુમારી સર્પણુનું રૂપ કરીને કોઈક લંપટ સર્પ સાથે વીખય બોગવતી
દીડી. તેને મેં ઘોડાને સરકે કરીને મારી એટલે નાસી ગઈ, વાટ મુ-
કીને ઉવટ મારે ગઈ. એવુંજ મેં આજ કૌતક દીકું. એમ કહીને
અક્ષદત્ત બાહાર નીકળ્યો તેવારે નાગકુમાર દેવતા પ્રગટ થયો. રાજાને
કહે માગ્ય માગ્ય હું તુષ્ટમાન થયો છું. ત્યારે રાજ્ય કહે. શા કારણ
તું તુષ્ટમાન થયો. હવે નાગકુમાર કહે છે જે તું સાંભળ. જે સરૌ-
વરને કાંઠે તમને સ્ત્રી મળી તે મારી દેવાંગના હતી તે તમે મારી
ત્યારે રૂઢન કરતી ઘેર આવીને પોકાર કરવા લાગી. હે પ્રીતમ હે
પ્રાણનાથ. મારી વીનતી સાંભળો, હું મૃત્યુ લોકમાં કીલાસ કરવા
ગઈ હતી. ત્યાં મુજને અક્ષદત્તચક્રીએ અશ્વની સરક મારી, અને મારા
શીશળની ખંડના કરવા માંડી. ત્યારે હું નાહી ને તુંમ પાસે આવી.
એમ કહીને સ્ત્રીએ મુઝને ધાવ દેખાડ્યો તે દેખીને હું રાસે બરાણો

થકો ઈહાં તમારા ધરને વીશે આવ્યો. તમને મારવા સારૂ ધરમાં પેટો તેવારે તમે સ્ત્રી આગળ સરવે વાત કહી, તે સાંભળીને હું તુજને તુષ્ટમાન થયો છું, માટે તે તું માગ્ય તે હું તુજને આપું તે વારે રાજા કહે અમારે તમારો દરસન દીઠું તેથી સરવે મળ્યું. એમ કહ્યું ત્યારે દેવતા કહે અમારા દેવતાનાં દર્શન નીશકળ ન હોય. એવા નાગકુમાર દેવતાનાં વચન સાંભળીને રાજા કહે પ્રથવી ઉપર જીવ ભાખ્યા ખોલે તે હું સમજું, એવો મુજને વર આપો. તે વારે દેવતા કહે હું તુજને વર આપુ પણ કોઈના આગળ કેશો તો મરણુ પામશો. એમ વર દહને નાગકુમાર દેવતા સ્વસ્થાનકે ગયા. હવે રાજા સુખે નીકંટકપણે રાજ પાળે છે એ હવે એકદા ઉનાળાની રૂતુ આવી તે વારે રાણીએ આવનાયંદન ધસીને કચોલાં ભર્યાં તે-હવે રાજા ઘેર આવ્યો. રાણી પાસે બેઠો તીહાં એક ગરોળી ગરોળાને કહે છે હે ગરોળા તું કચોળા માંહેથી ચંદન લાવ. ત્યારે ગરોળા કહે જો હું ચંદન લાવું તો રાજા મારે એમાં કાંઈ તારૂં જાણ નહીં અને મારો મૃત્યુ થાઅ. એહવા ગરોળાના વચન સાંભળીને અક્ષદત્ત રાજા હસ્યો. તે વારે રાણી કહે હે નાથ તમે કેમ હસ્યા. ઈહાં તમે તો કાંઈ કૌતક દીઠું અને અમે તો કાંઈ દીઠું નહીં અને તમને હસવું કેમ આવ્યું. તેવારે રાજા કહે જો એ વાત કહું તો મારૂં મૃત્યુ થાઅ. તે વારે રાણી કહે તુમે નહીં કહો તો હું મરીશ, ઇમ સ્ત્રીએ હઠ લીધી. પછે રાજાએ નગરને બાહર સકટ ભરાવીને લાગતી તીહાં અગ્નીની ત્રય ખડકીને પછે રાજા રાણી વીશ્વાનલ પાસે આવ્યા, ત્યાં અશ્વને કાને જવના સકટ આપ્યા. તે વારે એક છામ ગર્ભવંતી થઇ છે તે છામને કહે છે જો મુજને ગર્ભને પરભાવે ડોળા ઉપ નો છે તે માટે એ સકટ માંહેથી જવનો પુજો ભાવી આપો. તે વારે છામ

કહે જવનો પુજો લાવું તો રાજના શેવક મુઝને મારે. તે વારે છાલી કહે રાણીને કાજે રાજ મૃત્યું પામે છે તો આપણે મૃત્યું પામે શું થાશે. ત્યારે છાગ કહે એ બલદત્ત તો મુરખ છે પણ હું મુરખ નથી જે અસ્ત્રીનું કીધું કંઈ અને વળી રાજ મુરખ જે ચોરાશી લાખ હાથી, ચોરાશી લાખ ઘોડા, ચોરાશી લાખ રથ, છત્રું કોડી પાળા, છત્રું કોડ ગામ, ચૌદરન્ન, નવ નીધાન લક્ષ્મી પ્રમુખ ધણા છે અને સંગ્રામ કરવા સમર્થ છે. તે માટે મુર્ખ છે જે એટલું છોડીને વગર મોતે મરે છે તે કરતાં સ્ત્રી મરેતો સુખે મરવા દીએ. પણ એ મુરખ છે જે મરે છે. એવાં જોડાનાં વચન સાંભળીને રાજ હરખ પામ્યો. જે એ છાગ તો મારો ગુરૂ થયો, જેણે મુંઝને મરણ પાગતાં વચન કહીને જીવાડ્યો. પછે રાજ ઘેર આવ્યો, રાણી પણ ઘેર આવી. સુખે રાજ ભોગવે તે માટે હે મગધસેના ગણકા જીમ ગરોળી તથા છાગ તથા બલદત્ત ચક્રવર્તી મુર્ખ થયા નહીં અને જીવતા રહ્યા, તીમ તુ મુઝને નહીં છછે તો હું બીજી લાવીશ. ઇમ કૌતક અને મગધસેના ગણકા માંહે માંહે વારતા કરીને ઘેર ગયા, તીમ ચેલણા રાણી કૌતકની કથા સાંભળીને હાર લીધો. પછે ઘેર આવી. હવે તે હાર કેટલાક દીવસ રાણીએ જાળવ્યો. પછે હાર તુટ્યો; તેવારે રાણીએ રાજને સંભળાવ્યું. તેટલે રાજએ નગરમાં પડહો ફેરવ્યો. જે એ હાર પરાવે તેને લક્ષ્મીનાર આવું. ઈમ પડહો ફેરવ્યો. ત્યારે એક વૃધ વૃષ્ટીક પુત્રને કહે છે. તમે લાખ દ્રવ્ય ધર માંહે લાવો. અને હું તે હાર પરાવી આપીશ. એવાં પીતાનાં વચન સાંભળીને પડહો ગ્રસ્યો. પછે રાજને કહે લાવો લક્ષ્મીનાર તો હું તમને હાર પરાવી આપું. એવાં વચન સાંભળીને તેને શ્રેણીક રાજએ પચાસ સહસ્ર આપ્યા. અને અર્ધ, લાખ પછે આપ્યું ઇમ કહીને વીદાય કર્યો. હવે વૃષ્ટી-

કનો પુત્ર અર્ધ દામ લઇને ધરે આવ્યો. પછે વૃધ વણીકે કીડી ન-
 ગરાંને મોઢે મોતી મેલ્યાં, પછે મધુખરડીને નાકામાં દોરો મેલ્યો. તે
 મધુની લાલચે કીડીઓ મોતીનાં વેરમાં દોરો લઇ ગઇ. તે વારે તે
 દોરો શેઠે ગ્રહ્યો. પછે ગાંઠ વાળી તેટલે વૃધ વણીક મરણ પામ્યો.
 અગનીદાહ દીધો. મરણ ઉચીત સાચવ્યો. પછે હાર લઇને વણીકનો
 પુત્ર રાજ પાસે ગયો. શ્વામી એ તુમારો હાર લ્યો અને અમારા
 અર્ધ દામ તે અમને દો. તે સાંભલીને રાજ વીચારમાં પડ્યો. તે વા-
 રે વણીક પુત્રે રાજને લોભે પતલ્યો દેખીને નીરાશ થઇને વણીક પુ-
 ત્ર ધરે ગયો. હવે તે શેઠ વૃધ વણીક મરણ પામીને વાંદરો થયો. તે
 રાજની કુલવાડીમાં આવ્યો તીહાં માલીના મુખથી હારની વાત સાં-
 ભલીને જાતી સમરણ જ્ઞાન પામ્યો. પુરવ ભવ દીઠો. પછે રાજએ
 અર્ધ દામ ન આપ્યાં, એહવું સાંભલીને વાંદરો પોતાને ઘેર આવીને
 પાટલા ઉપર અક્ષર લખીને પુત્રને સમજાવ્યો. પછે વાંદરો ધણી રી-
 સ કરીને વાડીમાં ગયો. તે વારે એલણા રાણી દાસીને લઈને કુલ-
 વાડીમાં સ્નાન કરવા ગઇ. તીહાં સર્વે આમુષણ ઉતારીને દાસીને
 આપ્યાં. પછે રાણી સ્નાન કરવા બેઠી. તેટલે વાંદરે હાર લીધો. લ-
 ઇને પોતાને ઘેર આવીને પુત્રને હાર આપ્યો. પછે વાંદરો વાડીમાં ગ-
 યો. પછે રાણી સ્નાન કરીને ઉઠી. ત્યારે શણગાર પહેરી તે વારે હાર
 દીઠો નહીં. પછે રાજને ખબર કરાવી. રાજએ અભયકુમારને
 તેડાવીને કહ્યું. જે આપણો અમુલક હાર ગયો. તેહની તમે ખબર
 કરો. તેવારે અભયકુમારે સાત દીવસની પ્રતીજ્ઞા કરી. પછે અભય-
 કુમારે અનેક ઉપાય કર્યા પણ ક્યાંએ ખબર લાધી નહીં, ત્યારે સાત
 તમે દીવસે પાખી જાણીને પોસો કર્યો. ત્યાં અપાસરા માંહે સ્વસ્તી
 'ક સુરી ચાર સીખને પરીવારે જન કલ્પની તુલના કરે છે' તે હવે

ચક્રવીહાર કરીને કાઉસગ કરીને પરીવારે અપાસરા માંહે રહ્યા છે. હવે નગર માંહે એકવી વાણી વીસ્તરી જે રાજનો હાર જેણે ચોર્યો હશે તે નો નામ પ્રભાતે જક્ષ લેશે. એવાં વચન સાંભળીને વણીક પુત્ર વીચારવા લાગ્યો. જે હારની ખબર જાણુશે તો મારા પરીવાર સહીત મુજને મારશે. એવું ચીંતીને અમુલીક હાર વાંદરને આપ્યો તે હાર વાંદરે લઇને અપાસરા માંહે રતસીગસુરી કાઉસગ ધ્યાને રહ્યા છે. તીહા આવીને મુંનીને હરદયમાં હાર નાંખ્યો. વાંદરે પાછો કુલવાડીમાં ગયો, પછે આચાર્યની બક્તી કરવા પ્રથમ શીષ્ય આવ્યો. તે શુરીના હરદયમાં હાર દેખીને ભયભ્રાંત થયો. તે ઉપાસરા માંહે આવતાં નીસહીને ઠામે ભય એવો વચન કહ્યો. તે સાંભળી અભયકુમાર કહે છે સ્વામી નીરભયને યાનકે તમે ભય શબ્દ કીમ કહ્યો. તેનો શબ્દ મુજને સંભળાવો તે વારે મુની કહે હે પ્રધાન મેં ઋહરથાવાસે અવ્યાસ્યો. તે આજ પાછો ભય સાંભર્યો. એકવાં સીષ્યનાં વચન સાંભળીને અભયકુમાર કહે તે સળધની મુજને અનુગ્રા કરો. પ્રથમ સીષ્ય કથા કહે છે ને અભયકુમાર સાંભળે છે.

હવે પ્રથમ શિષ્ય કથા કહે છે. ઉજેણી નગરને વીશે હરીદત્ત અને શીવદત્ત નામે બે બંધવ વસે છે તે જનમના દળીદ્ર છે. એકદા સમયે એક બંધવ સોરઠ દેસે લક્ષ્મીની ઉપરાજણ કરવા ગયા. તીહા જલવટ થલવટના વ્યાપાર કરીને લક્ષ્મી ઉપારજી. તેની સોના મોહરો લઇને વાંસળી બરી પાછા હરખ પામતા થકા ધર બણી ચાલ્યા. હવે નગદ લક્ષ્મીની વાંસળી શીવદત્તે બાંધી. પછે એક બંધવ નગર હુંકડા આવ્યા. તીહાં એક ધરો પાણી ભર્યો દીઠો. પછે બંધવે પાણી ખીંધું, રનાન કરીને લક્ષ્મીની વાંસળી હાથમાં લીધી, ત્યારે લક્ષ્મી દેખીને મન ચલચીત્ત થયો. ચીંતવું જે બંધવને મ-

રણુ પમાડું તો દ્રવ્ય સધળો મારો થાઅ. એમ ચીંતવતાં વલી જ્ઞાન દીશાએ વીચાર્યું જે ધીકાર થાઓ મુઝને જે મેં દ્રવ્યની અપેક્ષા-એ બંધવને મારવો વીચાર્યો. ઇમ ચીંતવીને બંધવને કહ્યું જે બંધ-વ એ દ્રવ્ય આપણને અનર્થ કારણ છે. મેં તુઝને મારવાનો વીચાર દ્રવ્યની લાગ્યે કર્યો; તે માટે એ લક્ષમી આપણને ખપે નહીં ઇમ માંહેા માંહે વીચાર કરીને વાંસળી ધરા માંહે નાખી તે મછે ગળી. બે બંધવ ઘેર આવ્યા કુટુંબને મદયા પછી પારધી જાલમાં મછને શ્રલો, તે મછને જાગની શાક કરવાને ઘેર લાવી. તેટલે મછના ખંડ કરતાં માહેથી ધનની વાંસળી નીકળી તે બેહુને છાની રાખી બંધવે પુછ્યું પણુ સોલને અર્થે બેહન સાચુ બોલી નહી. ત્યારે તેની મા-તાપે જોવા માંડ્યું તેટલે જેને માતાને કાતી મારી, માતા મરણુ પામી. ને વાંસળી અમે દીકી.તે વારે વીચાર્યું જે વાંસળી ધરામાં નાખી પણુ અનરથની કરનારી થઈ તે થકી માતા મરણુ પામી. એવી વધરા-ગ્ય દશા ચીંતવીને અમે ગુરૂ પાસે દીક્ષા લીધી. પંચ મહાવ્રત આદર્યો તે માટે હે અભયકુમાર છતાં અમને કોઈ ભય નથી પણુ ભય અનુભવ્યો. તે ગુરૂની શેવા કરવા નીકલ્યાં. તીહાં અમને સાંભર્યો તે કારણે સાંભર્યો. હવે બીજે પ્રહારે બીજો શીષ્ય ગુરૂને વેચાવચ્ચ કરવા બાહીર નીકલ્યો. તીહાં ગુરૂને કંઠે હાર દીઠો તેવારે સીષ્ય પાઝો વલ્યો તેટલે નીસહીને ઠાંમે મહા ભય એવો શબ્દ સાંભળીને સીષ્યે પુછ્યો. જે મહારાજ તુ-મને કોઈનો ભય નથી અને મહા ભય કીંગ કહ્યો તે તુંમે અનુભવ્યો હોય તે સખંધ મુઝને કહો.

હવે બીજો સીષ્ય કથા કહેછે.

અંગ દેસ ચંપાનગરી તીહાં નાહતું એક મામછે તીહાં હું કુ-ભેપતી મહારીધીવંત હતો તે વારે એક પત્નીપતી ધાડ બેઈને મા-

હરે ઘેર આવ્યો, તીંહા ધાડ ધરમાં પેઠી તેટલે હું નાસી ગયો. અને સ્ત્રીને લપટ જાણીને લેઈ ગયા, પછે પક્ષીપત્તીએ સ્ત્રીપણે કરીને રાખી. તેવારે હું ગામને બાહર નીકળ્યો. ચાલતાં એક ગામડે ગયો તીંહાં એક વૃધ સ્ત્રી ધરમાં રહેછે તે વારે દ્રવ્યે કરીને ડોકરીને રાખ કરી, પછે વૃધ સ્ત્રીએ મુઝને કહ્યું જે હે વછ તાહરે કામ હોય તે મુઝને કહે જે હું તુઝને કામ કરી આપીશ તે વારે ડોકરીને સવ વાત જણાવી તે વારે ડોકરી ઘેર ઘેર ફરીને ખચ લાવી. મેં પૂછ્યું જે કીહાં રહેછે ડોકરી કહે તામવૃક્ષના હેઠળ ધર છે તીંહાં જમને તારી સ્ત્રીને બોલાવી અને તારો વૃતાંત કહ્યા તે સાંભળી સ્ત્રી હર્ષ પામી. વળતું કહ્યું છે જે સાંજનીવેળાએ તું આવજે તે વેળાએ પક્ષીપત્તી બાહીર ફરવા જશે તે વેલાએ માહરા. ભરથારને મોકલજે હું મલીશ પછે પોતાને ગ્રામે જસ્યું એવાં ડોકરીનાં વચન સાંભળીને સાંજ સમયે હું તીંહાં ગયો, સ્ત્રીએ ઉઠીને મુઝને ધણો આદરમાન દીધો. પછે મેં ભોજન કર્યું, ખાટ ઉપર બેઠો. સ્ત્રીએ ધણું વીલાપ કર્યો, રદન કરવા લાગી તે વેળાએ પક્ષીપત્તી ધાડ લેઈને ઘેર આવ્યો, પછે સ્ત્રીએ મુઝને ખાટ હેઠળ ધાડ્યો. સ્ત્રી ઉઠીને પક્ષીપત્તીને ધણો આદર દીધો. બલે પધાર્યા સ્વામી સુને મંદીર વસ્યું પછે હતુ પાણી કરીને પગ પખાલ્યાં. ખાટ ઉપર બેઠાં તીંહાં સ્ત્રી પગ ચાંપતાં બોલી હે પક્ષીપત્તી સ્વામી આ વેળાએ માહરો ભરથાર આવે તો તેને તુંમે સું કરો તે વારે પક્ષીપત્તી કેહે કે સ્ત્રી આ વેળાએ તારો ભરથાર આવે તો તેને ધણો ધનલક્ષમીવસ્ત્રપાત્ર સહીત ધરે પોચાડવા આવું. એવાં પક્ષીપત્તીના વચન સાંભળીને સ્ત્રીએ બ્રહ્મી ચડાવીને હોષ કર્યો તેવારે પક્ષીપત્તી કહે છે હે સ્ત્રી આ વેલાએ તાહરો ભરથાર આવે તો તેહને માફ. એવું સાંભળી સ્ત્રીએ સમસા કરીને

મુઝને દેખાડ્યો. પછે પક્ષીપત્તીએ મુઝને ગળે સાહી ધણો ધાયે મારીને અધ પ્રાંણુ કર્યો. પાયાલી વાધરે કરીને જકડ બંધ બોધ્યો. ખાડ માહે નાખ્યો તીણી વેલાએ કુતરો આવ્યો. ચરગના બંધ મોકળા થયા તે વારે જહાં પક્ષીપત્તી સ્ત્રી સહીત મુતો છે તીહાં હું મચ્યો. સ્ત્રીને ઉઠાડીને આગલ કરી પુઠે હું ચાલ્યો. ખડગ છાનો રાખીને આગળ જતાં વંસની જલમાં પડયા. તે સ્ત્રીએ વસ્ત્ર ફાડીને મારગમાં નાખ્યાં હતાં તે અહીનાણે પક્ષીપત્તીની ધાડ આવી મુઝને આડ્યો, ધણું પ્રહારે માર્યો આઠે અંગે ખીલા ઠોક્યાં પછે સ્ત્રીને લેઈને પક્ષીપત્તી ગચ્યો. હું દુખી થઇને રૂદન કરવા લાગ્યો તે વેળાયે એક વાંનર આવ્યો તેણે ઝોખધી લાવીને મુઝને સજવન કર્યો. ખીલા નીકળ્યા હું સુખીઓ થયો પછે મેં વાનરને પુછો જે તુંએ ઝોખધીની ખબર કીમ પડી. તે વારે વાંનરે અક્ષર લીખીને કહ્યા તે મે અક્ષર વાંચ્યાં જે ઝોખદ વછદ હતો તો ધણા ઝોખધ કરતો તે અંત શમે આરતધાને મરણ પાગીને હું વાંનર થયો તે વારે વનમાં ઝોખધી દેખીને જાતી સ્મરણ માંન ઉપન્યો, પુરવ ભવ દીઠો, તેણે કરી સર્વ જાણુછુ. હવે વાંદર કહે જે મેં તુંએ મુધ કર્યો તે માટે હવે માહારું કામ કર તેવારે મેં પુછયું જે તાહરે મું કાંમ છે તે વાંનર કહે જે જુધી સહીત વનમાં રહેતો હતો તીહાં એક વાંનર સખલો આવ્યો તેણે મુઝને જીતીને યુથનો ધણી થયો ને હું નીરખળ થઇને ફરંછું તે માટે એ વાંનરને મારીને માહરો યુથ અપાવો તે સાંભળીને વાંનરને જીતીને તેનો યુથ પાછો અપાવ્યો પાછો હું ગાંમમાં આવ્યો. પક્ષીપત્તીને ઘેર જઈને તેહને માર્યો. પછે મેં સ્ત્રીને ઉઠાડી. તે સ્ત્રી સીધામાં રૂધીર દેખીને આગળ ચાલી હું ખડમ લઇને પાછળ ચાલ્યો. ધમ આલતાં સ્ત્રીને ઘેર લાવ્યો, કુટખને મચ્યો,

તે માટે હે અભયકુમાર એહવાં સ્ત્રીનાં ચરીત દેખીને હું ભયભ્રાંત થયો. તે વારતા કેહતાં પાર પામું નહીં તે માટે ધન કુટુંબ સ્ત્રી છાંડીને દીક્ષા લીધી. ગુરૂ પાસે રહ્યા તેણે કરી આજ ગુરૂની વધ્યાવય કરવા ગયો. તીહાં પુરવાલો મહાભય સાંભર્યો તેણે કરી નીસહીને સ્થાનકે મેં મહાભય કહ્યો હવે ત્રીજો પ્રહર થયો તે વારે ત્રીજો સીપ્ય વૈયાવય કરવા નીકલ્યો તે ગુરૂના કંકગાં હાર દેખીને પાછો વળ્યો. તીહાં નીસહીને ઠામે અતીભય એહવો સખ્દ કયો તે વારે અભયકુમારે પુછો, હે મહારાજ શ્રીચનધર્મના પાલકને મહા ભય કીસ્યો. તે વારે મુની કહે મેં પુર્વે અબ્યાસ્યો તે મુઝને સાંભર્યો તે સામળીને અભયકુમાર કહે તે વરતાંત મુઝને સંભગાવો.

હવે ત્રીજો સીપ્ય કહિએ.

ઉજ્જેણી નગરીને સમીપે એક નાનું ગામ છે. ત્યાં સમુદ્રદત્ત નામે વણીક તે મહાલક્ષ્મીવંતં તેનો હું પુત્ર જોવન વય પામ્યો. તે વારે પીતાયે સ્ત્રી પરણાવી. પછે સ્ત્રી પીયર ગઇ, તે સ્ત્રી નીચુંણી થઈ કેટલાક દીવસ વ્યતીક્રમાં ત્યારે ઉજ્જેણી નગરીએ હું સ્ત્રીતું તેડું કરવા ગયો. મારગમાં જાતાં સાંજ પડી ખડગ લઇને નગર દુંકડો ગયો. તીહાં એક સ્ત્રી ગસાણમાં જઈને રાવા લાગી, તે સખ્દ સાંભળીને હું તીહાં ગયો. મેં પુછું જે તું કેમ રૂદન કરેછે, તારે શું દુઃખછે, તે વારે સ્ત્રી કહે માહારા દુઃખનો પાર મુખે કેહતાં આવે નહીં પણ રાજાએ દંડ કરીને માહરો બરયાર સુળીએ ધાલ્યોછે તેને કાળે હું ભોજન લાવીશું પણ હું તીહાં પોચતી નથી તેણે દુઃખે કરીને રૂદન કરુંછું. તે સાંભલીને મેં કહ્યું જે હે બદ્રે તું મારા ખંધ ઉપર ચઢીને ભોજન કરાવ. તે વારે સ્ત્રી મારા ખંધ ઉપર ચઢીને મૃત્યુકંઠ માંસ કાઢીછું કરી ખંડ ખંડ ભોજનમાં લીધું. તે વારે માંસ લેતા રૂ-

ધિરના છાંટા પડ્યા, તે દેખીને મેં જાન્યુ જોયું, માંસ લેતી દીઠી, પછે સ્ત્રીને હેઠી નાખીને હું નાઠો. ઉજ્જેણીની પોળે આવ્યો. તે વારે પોલીએ કમાડ જડ્યાં તેટલે માહરો એક પગ પોલમાં રહ્યો. અને એક પગ બાહરે રહ્યો તે વારે રાંડ કૂટે આવીને મુળમાંથી પત્ર છેડ્યો. તેણે કરી વેદના થઇ નગર ભોંકે મળીને દુરગાદેવીના ભુવનમાં નાખ્યો પછે મેં દુરગાદેવીનો સ્મરણ કર્યો. દુરગાદેવી તુષ્ટમાંન થઇ દેવી કહેછે હે વછ ઉજ્જેણીનગરી સીપ્રા નદી ગંધર્વ મસાણુ સર્વ ભુતનો વાસ તેણે હાંમે વલી ચોસઠ જોગણીને વસવાનાં હાંમ તેણે કરી રાત્રીને સમે નગર બાહરે કોઇ નીકળે નહી. અને નીકળે તો ચોસઠ જોગણી ચળાવે તેણે કરી નગર બહાર રહી થકી હું સાદાન્ય કંડેખું અને બારણે રહે તેહને જોગણીઓ ભઈ જાન્ય પણુ તાહરી ભડતી દેખીને હું તુષ્ટમાંન થઇ તે માટે એક તુજને હાર આપુ, તેણે કરી તારો પગ નવો થર્યે એમ કહીને દેવી અદ્રસ થઈ, પછે હું સાસરાને ઘેર ગયો, ત્યાં બાહીર રહ્યો થકો સાંભળવા ઉભો રહ્યો, તે વારે સાસુ અને સ્ત્રી બેહુ જણુ માંહે માંહે વાતો કરતાં બોજન કરેછે. સાસુએ પુછું હે પુત્રી આજ નવું માંસ કીહાંથી લાવી. પુત્રી કહે હે માતા એ માંસ તાહરા જમાઈનો છે. સધળો વૃતાંત સંભળાવ્યો, વળી તેનો હથીઆર દેખાડ્યો. એવી સ્ત્રીની વાર્તા સંભળીને હું ભયભ્રાંત થયો, પ્રભાત સમયે વૈરાગ્ય દસાએ ગુરૂ પાસે ચારીત્ર લીધો, અને સંસારનો ભય દુઃખ નીવાર્યો પણુ આજ ગુરૂની વૈયાવય કરવા વેળાએ તે ભય સાંભર્યો તેણે કરી હે અભયકુમારની સહીને હાંમે અતીભય શબ્દ કર્યો હવે ચોથો પહેાર થયો ત્યારે ગુરૂ ભડતીની વૈયાવય કરવા ચોથો સીખ્ય નીકળ્યો. તીહાં ગુરૂના શબ્દમાં અમુલક દેવતાઈ હાર દીઠો. તે દેખીને સીખ્ય પાછો વળ્યો

તીહાં દારે પેસતાંની સહીને દાંમે બયાતી બયા એવો શબ્દ કહ્યો. તે સાંભળીને અભયકુમાર કહેછે હે મુની વીતરાગના સાધુ પંચ મહાવ્રતના પાળનાર, છકાયનાપીર, અષ્ટ પ્રવચનનાંધારક, સતાવીસના ગુણુના પ્રવીણ, સાતભયનીવારક, સંસારના છાંડનાર અને તમને કેને બય તે વારે મુની કહેછે હે અભયકુમાર અમે સંસારમાં ગૃહસ્થાવાસે રહેતાં જે મહા બયાતી બય અનુંભવ્યો તે અમેને સાંગર્યો. પછે અભયકુમારે જે હાથ જોડી માંન મોડી કાયા સંકોચીને પુછે છે હે રાખીરાજ તુંમે અનુંભવ્યો તે મુજને કૃપા કરીને પ્રકાર્યો.

હવે ચોથો સીધ્ય કથા કહેછે.

ઉજ્જેણી નામા નગર તીહાં ધનદત્ત નામા શેઠ લક્ષ્મીવંત ધણી રહીતો ધણી તેહને સુમદ્રા નાંમે બાર્યા. તેહને હું પુત્ર તે જોવન અવરથા પાંખ્યો. માતા પીતાએ ધણા ઝોછવે સરસતી નાંમે કંન્યા પરણાવી તે બરથારને ને સ્ત્રીને માંહે માંહે ધણા રનેહ તે સંસારના વીધય સુખ ભોગવતાં એકદા સમયે આગણુ દુમણી સ્ત્રીને દીઠી. બરથારે પુછયું જે હે સ્ત્રી તાહરે સું જોઇએ છીએ ત્યારે સ્ત્રી લાજ પામતી થકી બોલી જે હે બરથાર તુમે બેઠાં થકા માહરે શું દુઃખ પણુ મૃગપુંછ મછતી લાલચે હું દુખણી થઇ છું. બરથારે કહ્યું જે તે મૃમ કિહયાંછે મુજને કહો તીહાથી હું લાવું. તે વારે સ્ત્રી કહે હે સ્વામી મૃગચરમતો રાજગૃહી નગરીએ એણીક રાજને ઘેર છે પણુ તીહાં જાતાં તમને ધણા દીવસ થશે તેણે કરી મુઝથી એકલા રહેવાય નહી. એવાં સ્ત્રીનાં વચન સાંભલીને બરથાર હરખ પામ્યો. થકા કહેછે હે સ્ત્રી તાહરા મનનાં મનોરથ પુર ન થાઅ તો જીવીત સ્વાકામનું એમ કહીને ખડગ લઇને બરથાર રાજગૃહી આવ્યો. તીહાં રાજમહીને, સમીપે એક સરોવર જળે ભર્યુંછે તીહાં હું પોહ્યો. હવે

તે સરોવરને તીરે ગણીકાના સમુહવંદ બેલી થઈછે તે ગીત આંન
સ્નાન મંજન કરેછે તેહમાં એક મગધસેના ગણીકા મહા રૂપવંતી
દેવકુમરી સરખી છે. તેહને એક વીધાધરે ઉપાડી તે વારે મેં દીઠી
તે વીધાધરને માર્યો કુટચો તેટલે ગણીકા હાયથી વીધુટી તે સરો-
વરમાં પડી પછે બાહેર નીકાળી મુઝ આગળ આવીને કહે તુંમે
ઉતમ છો ગુણવંત છો પાઠમવંત પરઉપગારી તુમે મુઝને ઉગારી
તે તમારો ઉપગાર ધડી એક વીસરે નહી, એમ કહીને મગધસેના
ગણીકા મુઝને ઘેર લઈ ગઈ ઉના પાણીએ સ્નાન મંજન કરીને ભો-
જન કર્યો ઘણી ભક્તી કરી ગણીકાએ મુઝને પુછ્યો જે તુંમે ક્યાં
રહો છો કીમ પરદેશે નીકલ્યા છો તે વારે મેં સધળો વૃતાંત કહ્યો તે
સાંભળીને ગણીકા ચમત્કાર પાંગીને કહે જે હે વલ્લભ તુંમે સ્ત્રીના
ચરીત્ર ન જાણો તે માટે સ્ત્રી તો અતી કુરાચારણી પુરુષને ભમાડે
એહવી તુંમે સ્ત્રીને જાણુજો એમ ઘણાં દ્રષ્ટાંત કહ્યાં પણ માહરો
ચીત બેઠાંજો નહી પછે મુજ આગળ નાટક ગીત ગ્યાંન કર્યો પણ મુ-
જને કુલપત્નીની વાત વીસરી નહી અને ગણીકા થકી મન મલ્યો
નહી એહવે સમયે શ્રી શેણીક રાજાનો હાથી છુટચો તે ન-
ગર લોકને મારવા લાગ્યો. ગઢ ગઢ મંદીર માલીઆં ધરહાટ
વખાર પ્રમુખ ભાગવા લાગ્યો. તે વારે હું સામો ઉઠ્યો, હું ગજની
સીક્ષાની કળાનો જાણુ તેણે કરીને મેં હસ્તીને વસ કીધો. નગર લોક
સર્વ હરખ પામ્યાં. પછે હું મગધસેના ગણીકાને ઘેર ગયો. મુજને
બેસવા આસન આપ્યું, પછે ગણીકા કહે હું રાજા શેણીકના દરબા-
રમાં નાટક કરવા જઈશ. તીંહા તુમે જોવા આવજો. વળી ઘણાં લો-
ક પણ જોવા આવશે. તે માટે તુંમે આવજો. તે વારે મેં કહ્યું જે
આજ તો મુજને થાક લાગ્યો છે. તે માટે હું નહીં આવું એમ ક

હીને ગણીકાને મોકલી. પછે હું ત્યાં એકલો રહ્યો, તે વારે સ્ત્રીના વચનને મૃગના પુંછની ચીંતા ઉપની તે વેલાએ ગાહીર નીસર્યો, વાડીમાં ગયો. મૃગનાં પુંછને લઈને નીકલ્યો. તે વારે વનપાળકે ઝાલ્યો, બંધણે બાંધ્યો. હવે ગણીકાએ નાટીક કર્યો, દેખીને શ્વેણીકા રાજા તેહને તુષ્ટમાન થઈને ત્રણવાર ગણીકાને વચન દીધાં. તે ગણીકાએ રાજા પાસે થાપણુ રાખી. હવે મુજને બંધણે બાંધીને ઘણું કપટે કરી રાજા પાસે લઈ ગયા. સેવકે રાજાને કહ્યું, સ્વામી એ ચોર પકડ્યો છે, તે નાસ્તી જાશે, તે માટે તુંમે હુકમ કરો તીમ અમે દંડ કરીએ. રાજાએ મારવાના હુકમ કર્યો, તે વારે તીહાં ગણીકા આવીને રાજાને કહે. હે સ્વામી તુંમે મુજને વચન આપ્યો છે, તે આપો. રાજા કહે માગી લો. ગણીકાએ મુજને માંગી લીધો. પછે મુજને ઘેર લઈ ગઈ. ઘણી ભક્તીપૂર્વક ભોજન કર્યો. તે વારે નાટીકની વેળાએ ગણીકા રાજદ્વારમાં ગઈ. તીહાં રાજા પાસે વચન માંગ્યો જે મુજને એ પુરૂષને બરથારપણે આપો. રાજાએ હરખવાંત થઈને વર આપ્યો. પછે ગણીકા મુજને લઈને ઘેર આવી. ઘણી ભક્તી સાચવે. ઇગ સુખે દહાડા વ્યતીક્રમ્યા તે વારે મેં ગણીકાને કહ્યું જે હે મગધસેના તમે મુજને આજ્ઞા આપો તો હું ધર ભણી જઈ, મુજને ઘણા દીવસ થયા તે માટે કુલ સ્ત્રી વાટ જોતી હશે. ઘણો ઉચાટ કરતી હશે, ઇમ સાંભળીને ગણીકા કહે હે સ્વામી સ્ત્રી કોઈની ન થાય, અમીકાં વચન મોલે, રૂદ્રમાં કુડી હોય અને છીલર જલથી ભયભ્રાંત થાય. પણ સાત સમુદ્ર સહેજે તરે તથા મૂખ દેખીને બીહે પણ મણીધરને હાથમાં લઈને ખેલાવે. તે માટે સ્ત્રીચરીત્ર શાસ્ત્રમાં નવલાખ કલાં છે. તથા મૂર્ખ કહેવાય, પણ બેઠી થકી ઘણા મત જોડે. ઇમ શાસ્ત્રમાં સ્ત્રીનાં ચરીત્ર ઘણાં કલાં છે. તે ન માનો તો હું તમારી સાથે આ-

વું. એગ કહીને ગણીકા શ્રેણીક રાજ પાસે ગઈ. ત્રીજો વચન મા-
ગ્યો જે બરથાર સાથે જઈસ તે વારે રાજાએ તેહને જવાની આ-
જ્ઞા દીધી, ગણીકા પોતાને ઘેર ગઈ, પછે ધણો દ્રવ્ય લઇને સંન્યાઈ
કરી. અમે જે જણ ઉજેણી નગર બણી ચાલ્યાં. પંચ કાપતાં નગર
હુંકડાં આવ્યાં. તીંહા નગરની બાહીર રહ્યાં. તીંહા રાત્રીને સમે રૂપ
પાત્રીને ગણીકાએ મુઝને ઘરે મોકલ્યો. હું રાંક થઈને સ્ત્રીના ચરીત્ર
જેવા ઘરે ગયો. તે વારે ઘર માંહેથી સ્ત્રી બોલી જે અહો રાંક તું
ઘરને બાહીર પયારી કરીને નીંદ્રા લેજે. ધમ સાંબલીને હું ઘરને બા-
હીર સુતો. તે હવે એક પુરૂષ આવ્યો તે વારે ઘરમાંથી સ્ત્રી ની-
સરીને તે પુરૂષને લઈ ગઈ, ઉના પાણીએ સ્નાન કરાવીને બોજન
કરાવ્યો, પછે તે જે જણ સુઈ રહ્યાં, તે દેખીને મુઝને ક્રોધ ચડ્યો.
ઉઠીને ખડગ લઇને હું ઘરમાં ગયો, ખડગ કાઢીને તે પુરૂષને હણ્યો.
હું દ્વાર સમીપે આવ્યો, પછે સ્ત્રી જાગી. રૂધીર દેખીને વીલખી થઈ
તીંહાં છુમી ખણીને તે પુરૂષને ધાલ્યો. વળી ઉપરે જલનો કુંભ મુ-
ક્યો, પછે હું પાછલી રાત્રે મગધસેના ગણીકા પાસે ગયો. સધળો
વૃતાંત ગણીકાને કહ્યો. તે સાંબલીને ગણીકા કહે, હે સ્વામી તુંમે ક-
હેતા હતા જે સ્ત્રી મારી છે. પણ નીશ્ચે જણાજે જે સ્ત્રી કોઇની
થાઅ નહીં અને થાશે નહીં, તે માટે ચાલો ઘેર જઇએ. એમ વી-
ચાર કરીને ગણીકા સહીત હું રાજગ્રહી નગરીએ ગયો, તીંહા મ-
ગધસેના ગણીકા સાથે ધણા કાળ સંસારના સુખ ભોગવતા હવા.
એહવા એકદા સમયે એકલો હું ઉજેણી નગરી બણી ચાલ્યો,
ઘરે આવ્યો તે વારે કુળવધુ ધણો સનેહ કરીને સામી આવી હ-
રખ પામી આદરસનમાંન ધણો દીધો. પછે વલી સ્ત્રી કહે સ્વામી તુ-
મે એટલા દીવસ મુજને ઘરે મુકીને ક્યાં ગયા હતા. જે કહું જે

તાહરે વારતે દેસાંતર ક્યો પણ મુગપુંછ કીંહાંએ મળ્યો નહીં, તે માટે હું પાછો આવ્યો. ઇમ સાંભલીને સ્ત્રી કહે શ્વામી તુંમે ખેગકુસળ ધરે આવ્યા તેણે કરી મુજને સર્વ મળ્યો. એમ હરખ ધરીને સ્ત્રીએ ઉના પાણીએ કરીને સ્નાન કરાવ્યો, ખટરસ સંયુક્ત ભોજન ક્યો, પછે હું આસને બેઠો. તીંહાં સ્ત્રીએ આહાર નીપજવીને પ્રથમ બળ મૃત્યુકને ઢાળ્યો, પછે મુજને પીરસ્યો. ઇમ નીરંતર એણી રીતે અકેકો કવળ મુકે. તેવા સમે એકાદા સ્ત્રીને કહું જે આજ ઘેબર કરીને મુજને અખોટ પીરસો. એહવાં વચન સાંભલીને કોધાતુર થકી ઘેબર નીપજવાં, તીંહાં હું આસન થાપીને બેઠો. તે વારે એક પ્રથમ ઘેબર ઉતર્યો, તે ઘેબર કુંભઘટમાં નાખ્યો. તે દેખીને મુજને કોધ ચડ્યો. સ્ત્રીને કહું જે અરે રાંડ પાપણી કુભાર્યા, તાહારા જર પુરૂષ મૃત્યુકને આપ્યો ને પછે મુજને જમાડે છે, એહવાં વચન સાંભલીને સ્ત્રીએ અગ્ની બળતો ઢાટ માર્યો, તેણે હું બળ્યો. તે વેદના કરી હું પીતાને ઘેર ગયો, તીંહા ધણા દીવસે માહરો દુઃખ ગયો. તે વારે સ્ત્રી ચરીત્ર એહવાં દેખીને વૈરાગ્ય દીસાએ સંસાર મોહ છાંડીને સ્વસ્તીક સુરી પાસે ચારીત્ર લીધો. તે માટે હું અભયકુમાર ગુરૂ વૈયાવચ કરવા વેળાએ નીસહીને ઠાંમે પુર્વે અનુભવ્યો તે બયાતી બય સાંભર્યો, તેણે કરી બયાતીબય શબ્દ કહ્યો. એમ ચાર પહોર વહી ગયા તે વારે રાધ પડીકમબળ કરી અભયકુમારે અહોરતો પોસહ પાચો પછે અભયકુમાર બાહીર નીકળ્યા તેવારે ગુરૂના હૃદયમાં દેવતા સંબંધી અમુલીક હાર દીટો તે દેખીને અભયકુમાર અચરજ પામ્યાથકા વીચાર કરે છે. ધન મુનીરાજને જેણે હાર દેખી આપણો સ્વરૂપ કહ્યો. નીલોબી યયા એમ વીચારીને ગુરૂના હૃદયમાંથી હાર લઇને અભયકુમારે રાજ શ્રેણીકને આપ્યો. તે માટે હું કુંયક શેઠ જીમ સ્વસ્તીક સુરીના ચાર સીખ્ય નીરમોબી યયા

તીમ અમે પણ નીરસોભી છીએ.

કથા ખીજી—તેવારે કુંચક સેઠ કહે છે, હે રૂખીરાજ તે ચાર શી
ષ્ય કહ્યા તે નીરસોભી માહરે હૃદયમાં વસ્યા પણ તમે અને એ વચ્ચે
રાત્રી દીવસનો ફેર છે. એ મુનીરાજ તો મેરૂ સરીખા ચળાવા ચળે
નહીં અંત તમે તો સીંહને પરે કૃત્યમ્ન જાણુવા. મુની કહે તે કથા કહો.
હવે કુંચક સેઠ સીંહની કથા કહે છે ને મુનીપત્રી રાજરૂખી સાંભળે છે.
વણારસી નાંખા નગરને વીધે જત સત્તુ રાગ્ન તે નગરે દેવદત્ત નામે
વૈદ, તે નગરના ભાકને રોગ સોક દુઃખ સર્વ ટાળે છે. તેહને બે પુત્ર
છે તે બાળક મુકીને પીતા મરણ પામ્યો. તેવારે રાત્રીએ બીજો વૈદ
આપ્યો. તેણે સર્વ વર્તી લેવા માંડી તે દેખીને પ્રથમ વૈદની સ્ત્રી રૂદન
કરવા લાગી. તે વારે બે પુત્રે પુછ્યું હે માતાજી તમે રૂદન કેમ કરોછો.
માતા કહે હે વજ્ર તાહરો પીતા વૈદ હતા તેવારે રાત્રીનીવર્તી ભોગવતા
અને હવેતો વૈદ બીજો ભોગવે છે, તે માટે હું રૂદન કરું છું. એહવાં
માતાના વચન સાંભળીને પુત્ર કહેછે હે માતા રૂદન કરશો નહીં, અ-
મે બે ભાઈ પરદેસે જઈ વૈદુ ભણીશું ને પછી વર્તી લેઈશું. પછે માતા-
ની આજ્ઞા લઈને બે બંધવ પરદેસે નીકળ્યા, ત્યાં અંપાનગરીએ પી-
તાનો મીત્ર વૈદ હતો તે પાસે વૈદક ભણીને પોતાના નગર ભણી
આવ્યા, તે મારગે આવતાં બે બંધવે એક આંધરો સીંહ દીઠો. તેવારે
વૃધ બંધવ કહે છે, હે ભાઈ નીરાધાર હોય તેહનો ઉપગાર કરવો. તે
માટે સીંહ ચક્ષુહીન છે, તેહને આખદ કરીએ. લઘુ બંધવ કહે હે ભા-
ધ નીરાધારને ઉપગાર કરીએ પણ પાત્ર કુપાત્ર જોઈને કરવો. પછે
લઘુ બંધવે ધણો વાર્યો પણ ચુરણ લઈને આંખે અંજન કર્યાથી સીંહ
દેખતો થયો પછે લઘુ બંધવ વૃક્ષે ચડ્યો, પછે વૃધ બંધવને માથે.
જ્યુ બંધવ ધરે આવ્યો, પરીવાર સગીપે સર્વ વૃતાંત કહ્યો. પછે રા-

જ્યવર્તી લઈને સાખીઓ થયો. તે માટે હે મુનીરાજ જીમ સીંદ્રી કર્યા ગુણનો દુખદાઇ થયો તીમ તમે પણ કૃત્ય થયા.

કથા ૩—તેવારે મુનીરાજ કહે હે કુંચક શેઠ અમે સીંદ્રી જોવા નહીં, અમે તો મેતારજ મુનીસરીખાજીવા. તે વારે કુંચક શેઠ કહે તે મુની મેતારજ રૂખીની કથા અમને સંભળાવો. હવે સાધુ મેતારજ મુનીની કથા કહેછે ને કુંચક શેઠ સાંભળે છે. સાદેતનનામા નગરે ચંદ્રવતંસક રાજા તેહને બે રાણી પ્રથમ પ્રીયદ્રસના બીજી પદમાવતી, એ હવે બે રાણી સાથે રાજા વીધય સુખ ભોગવે છે, તે વારે પદમાવતીને બે પુત્ર થયા, બાળચંદ્ર ને ગુણચંદ્ર. તથા પ્રીયદ્રસનાને બે પુત્ર થયા. સારગચંદ્ર અને મળીચંદ્ર. એટલા ચાર પુત્રે સહીત રાજા રાજ્ય પાળે છે. એહવા એકદા સમયે રાત્રે રાજાએ દીવાને અબીગ્રહે કાઢીસગ કર્યા, તે વારે દારીએ તેજ ધણે સીંચ્યો, તેણે કરીને રાજાએ કાઢીસગ પાળ્યો નહીં. નીશ્વસ ધ્યાને કાઢીસગપણે રહ્યા. તે થાકે કરી રાજાનો શરીર સુકુમાળ તેણે લોહીનો સમુદપગે ચડ્યો. પ્રભાત સમય થયો ત્યારેરાજા મરણ પામ્યો. જીમ ધ્યાને દેવ-સોકે ગયો. હવે રાજા મરણ પામ્યા પછી રાજ્યપદવી ટોઈ લહે નહીં. સાગરચંદ્ર કહે માફરે રાજ્યનો ખપ નથી, બાળચંદ્રને રાજા આપો. તે વારે પ્રધાન કહે હે સાગરદત્ત રાજ્ય તુમારા યોગ્ય છે. બીજાના જોગ નથી. તે માટે રાજકાજ સંભાલો નહીંતર બીજા રાજા આગશે. એહવા પ્રધાનનાં વચન સાંભળીને સાગરદત્ત પાટે બેડો. સુખે નીકંટકપણે રાજ્ય પાળે છે. ત્રીહું બંધવને યુવરાજ પદે થાપા. માંહોમાંહે ધણે સનેહ ધરતા રાજ્ય પાળે છે. એહવે એકદા સાગરચંદ્ર રાજા અતુરંગણી સેના સહીત વનકીડા કરવા નીકળ્યો. તીંહાં અશ્વ બેલાવતાં રાજાને થાક લાગ્યો. છુધાતુર થયાં, તે વારે પ્રીયદ્રસનાએ મો-

દક મોકલ્યા, તે દાસી લઇને આવતાં પદમાવતી રાણીએ મોદકમાં
 વીખ ધાસ્યો પછે દાસી રાજ પાસે ગઇ, મોદક આપ્યા. તે રાજાએ
 ત્રણ બંધવને તેડીને જમવા બેઠા. લઘુ બંધવને વીખ ચડ્યો. સર્વે હા
 હાકાર કરવા લાગ્યા રાજાએ દાસીને પુછ્યું, હે દાસી તું એ મોદક
 કીંહાથી લાવી, કીણે આપ્યા. દાસી કહે હે સ્વામી તું મારી માએ મોદક
 આપ્યા. તે ઇલાં લાવતાં માર્ગમાં મુઝને પદમાવતી મળ્યાં. તેણે મોદક
 જોયા, તે લઇને તુંમારી પાસે આવી. એહવાં દાસીનાં વચન સાંભળીને
 રાજાએ મંત્રવાદી તેડાવ્યા, બંધવને સજીવન ક્યો. રાજા બંધવ સહીત
 ઘરે આવ્યો પદમાવતીને પગે નગરકાર કરીને સાગરચંદ રાજા કહે
 છે હે માતા તુંમારા પુત્રને રાજ્ય આપો. અમે આતમાનો સાધન
 કરીશું. વળી અમે પહેલાં તમારા પુત્રને રાજ્ય આપતા હતા તે ન
 લીધો અને હવે તમે અંતર કરીને અમને મોટો ઉપસર્ગ ક્યો, તે
 માટે અમે સંજગ લઇશું. એમ કહીને બાળચંદ્રને રાજ થાપીને, જન-
 રાજને પ્રસાદે અઠાઈ મહોછવ પુજાસનાત કરીને જયક જનને ધ-
 શ્યાં દાન દર્શનેગુર સમીપે દીક્ષા લીધી. ધણી સીધાંતના પારગામી થયા,
 ગુર સાથે વીહાર કરતા હવા. તે વારે માંહે માંહે સાધુ કહે છે એ
 ઉજ્જેણી નગરીમાં કોઈ સાધુ વીહાર કરતા નથી. એહવાં સાધુનાં વ-
 ચન સાંભળીને સાગરચંદ રાજા પુછે છે જે સ્વામી તેહનો મહાત્મ
 મુઝને કહો. ગુર કહે હે સીધ્ય ઉજ્જેણી નગરીમાં એક રાજાનો પુત્ર
 ખીજે પુરોહીતનો પુત્ર એ બેહુ સાધુને ધણાં દુખ દેછે તે માટે
 સાધુ ત્યાં વીહાર કરતા નથી. એહવાં વચન સાંભળીને સીધ્ય કહે,
 સ્વામી તમારી આજ્ઞા હોય તો હું ત્યાં જક, તેહને સીધ્યામણુ દઉ,
 પ્રતીબોધ દઉ, જીમ પછે કોઇ સાધુને વીટંબે નહીં ઇમ ગુરની આ-
 જ્ઞા લઇને સાગરદત્ત સાધુ તીહાં આવ્યા ગુપ્તપણે નગરમાં જઇ ખીજા

સાધુનાં પાત્ર લઇને નગરમાં વહેરવા ગયા. ગોચરીએ ફરતાફર તા રાજદ્વારમાં ગયા તીહાં મોટે શબ્દે કરી ધર્મલાભ દીધો તે સાંભળીને બેહુ કુંવર આવ્યા, મુનીને સમભુગી આવાસે લઇ ગયા. મુનીને પુછે જે હે મુની તું મને નાટીક કલા આવડતી હોય તો નાટીક કરો. મુની કહે તમે વાણંત્ર ગીત ગાઓ તો હું નાટીક કરું તે વારે પુરોહીતનો પુત્ર વાણંત્ર વજ્રડે અને સાગરદત્ત સાધુ નાટક કરે છે. હવે સાધુ લઘુ લા-ધવ નીકળ્યા, એ બે પુત્રને સીક્ષા દેવા માટે સાધુ કુંવરને કહે હે વછ તું મે વાણંત્ર ગીત કર્યા મળુ માદરું ચીત બેદાણું નહીં તે મા-ટે હું વાણંત્ર ગીત ગ્યાંન કરું અને તું મે નાટીક કરો. એમ કહીને નાટક કરતાં બે પુત્રનાં અંગ ભાગ્યાં, અચેતન સ્વરૂપ કર્યા, પછે મુનીરાજ ઉતરીને ગયા તે વારે રાજને ભોજન વેલા થઇ. એટલે પોતાને મંદીરે આવ્યા, તીંહાં ભોજન કરવા નીમીતે પુત્રને તેડાવ્યા. પણ આવ્યા નહીં. પછે રાજ જીડીને તે સ્થાનકે ગયો, કું-વરનો સ્વરૂપ દેખીને દાસીને પૂછ્યું, તે વારે દાસીએ સધળો વૃતાંત કહ્યો. તે સાંભળીને રાજ મુની પાસે ગયો, પોતાના બંધવને દેખીને રાજ મસ્તક નમાડીને પગે લાગ્યો. મુનીને કહે છે હે બંધવ એ પુ-ત્રને તમે શું કરો છે એતો મુખ છે અચુક છે તમારા પુત્ર છે તે હપર તમારે રોસ કરવો નહીં. તે વારે મુની કહે હે રાજ એ પુ-ત્રને શીખાગણુ દેવા સાઝ મેં ઉપાય કર્યો છે. તે માટે હવે એ દીક્ષા લે તો એહને સજીવન કરું. રાજએ ધરે જઇને સધળો વૃતાંત કહ્યો. હે પુત્ર તમે દીક્ષા આદરો તો તમને સાગ્ન કરે. તે વારે બેહુ કું-વરે વચન અંગીકાર કર્યા. પછે સાગરદત્ત મુનીએ રાજદ્વારમાં જઇને બે કુંવરને સાગ્ન કર્યા, દીક્ષા દીધી. રાજનો પુત્ર મન વચન કાયાએ પંચ મહાવ્રત પાળે છે. અને પુરોહીતનો પુત્ર મનમાં ચીંતવે છે,

સાધુ ધરમમાં નાવું નહીં, ધોવું નહીં, મલીન સરીર રાખવું, શ્રુતપાં
 કેસ નખ પ્રમુખ નીન કરવી, તે માટે બ્રાહ્મણનો ધર્મ સુધ જાણવો.
 ઈમ આત્મ ધ્યાને સંજમ પાળતાં છઠ અઠમ તપ ઉચ્ચીદાર કરતા
 આયુર્ધર્મક્ષય કરીને દેવલોકે જોહુ દેવતાપણે ઉપનાં, એકાદા સમયે
 જોહુ દેવતાએ કેવલી ભગવાનને વાંદા. ધર્મ દેસનાં સાંભળીને દેવતાએ
 પુછું જે હે સ્વામી અમે જે ભવી છીએ કે નહીં. ગુરુ કહે પુરોહીતનો
 પુત્ર દોહોલો પ્રતીજોષ પામશે. ઈમ સાંભળીને પુરોહીતનો પુત્ર રાજ
 પુત્રને કહે છે, હે બંધવ હું પ્રથમ મનુષ્યપણે ઉપજસ તે માટે તું મુ-
 જને ઉપદેશ દેજે. એમ કહીને જોહુ દેવલોકે ગયા. દેવતાના સુખ
 ભોગવીને આયુક્ષય કરી દેવતાનો ભવ ક્ષય કરીને ચંડાલણીને કુખે
 ઉપનો. એકદા સમયે ચંડાલણીએ ભદ્રાને પુછ્યું, હે સ્વામીની આજ
 તુંમે આમણ દુઃખણ થઇને ક્રીમ જોદા છો. તે વારે ભદ્રા કહે મા-
 હરે પુત્ર નથી, તેણે કરી દુખી છું. તે માટે તાહરે ધણા પુત્ર છે તે
 કોઇ ન જાણે તીમ મુઝને આપે તો હું સુખણી થજી. એમ માંહોમાંહે
 સંકેત કરીને હરખ પામતાં સુખે રહેછે. પછે જોહુનેનવ માસ સાડાસાત દી-
 વસ ગર્ભની પ્રતીપાલના કરતે ગર્ભદીવસ પુરણ થયે પુત્રપુત્રીના જનમ થ-
 યા. ગુપ્તપણે માંહોમાંહે ગર્ભનો પાલરો કર્યો. પછે દારીએ શેઠને વધામ-
 ણી દીધી તીંહાં શેઠે દારીને ધણો દ્રવ્ય આપ્યો. નગરમાં ધણો આચ્છવ
 મહોછવ કર્યો, ધણાં મંગળીકનાં વધામણાં વેચ્યાં, છઠી જાગરણ કર્યો.
 જારમે દીવસે કુંદુળને બેજો કર્યો. બેજાં કરીને અસન, પાન, ખમ-
 દીમ, સ્વાદીમ એ ચાર પ્રકારનો આહાર નીપજવીને પરીવાર કું-
 દુળને સંતોષ્યા. પછો પુત્રન નામની સ્થાપના કરી મેતાર્થ નામ
 દીધો. રૂપે દેવતાના કુંવર સરીખો, કળાએ ચંદ્રમા સરીખો, અતીશે
 ડાહ્યો, કુંવરને ઉપાધ્યાય પાસે ભણવા મુક્યો. તે સર્વ કળાનો જા

જુ થયો. તે વારે દેવતાએ સુપનામાં મેતારજને પ્રતીજોધ દીધો,
 પણ મેતારજ પ્રતીજોધ પામ્યો નહી. હવે નગરને વવહારીએ આઠ
 કન્યાતો વીવાહ મેળવ્યો. વીવાહ કરવા લગન લીધાં. ઘણાં મંગળી-
 કનાં ગીત ગાંન કર્યાં, ઘર હાટ સજુગાર્યાં, પછે મેતારજને ઘોડે
 બેસાડયા, નગરીના વૃંદ બેળા થયા છે. દોઢ નગારા પ્રમુખ વાહન
 આગળ વાગવા માંડ્યાં ઇમ ઘણો ઝોછવ મહોછવ કરતે મધ્ય
 ચઢીટે આવ્યા. મરતકે ચાગર છત્ર ઢળાવને પંચ શબ્દ વાહન વા-
 ગને મધ્ય ગાંમ વીચાળે પહોચ્યા. હવે મીત્ર દેવતા વીચારે છે જો
 એ મેતારજ સુખમાં પ્રતીજોધ પામે નહી તે માટે દુખી કરું તેણે
 કરી પ્રતીજોધ પાગશે. ઇમ ચીંતવીને દેવતા ચંદ્રાળના શરીરમાં પેઠો
 તે વારે ચંદ્રાળ દુખીઓ થઈને શોકાતુર થયા બેઠો. સ્ત્રી કહે
 હે ભરથાર તમે શોકાતુર કેમ બેઠો, તે વારે ભરથાર કહે હે સ્ત્રી
 એહવો આપણે પુત્ર હોય તો ઝોછવ કરીને પરણાવું. ઇમ સાંભ-
 જીને સ્ત્રી કહે હે સ્વામી એ મેતારજ તમારો પુત્ર તે મેં શેદાણીને
 સુપ્તપણે આપ્યો છે એમ સઘળો વૃતાંત કહ્યો. તે સાંભળીને ચંદ્રાળ
 હાથમાં લાકડી લઈને વરધોડામાં ગયો, લોકને વેગળા કરીને પુત્રને
 કહે પુત્ર આપણે ચંદ્રાળ છીએ તે માટે એ વળીકની પુત્રી તારે
 પરણવી નહી. અને હું તને ઝોછવ સહીત આપણા કુળની કન્યા
 પ્રરણવીશ. એમ કહીને મેતારજને ઘરે લઇ ગયો, સજન વણીક
 વીલખા થઇને સર્વે ઠેકાણે ગયા, હવે મેતારજને ઘેર લાવ્યા, તીર્થ
 ધણીં હાડમાંસ મૃતક ધણી માંખીઓ બળુબણી, ધણી દુરગંધ ઉછળે
 એવા અતી દુરગંધે શંકા પામતો આમણ દુમણો થઇને બેઠો.
 તે વારે ચંદ્રાળ કહે હે પુત્ર તું દુખ સોચ કરીશ નહીં હું તજને ૩૫
 હાંતી કન્યા પરણવીશ એહવાં ચંદ્રાળનાં વચન સાંભળીને હમાઈ

ધણો કરતો હવો, જે એહવા દુખ કેને કષ્ટએ ધમ દુખ ધરતો ધણો
 કષ્ટે રાત્રી પડી. તેવારે નીંદ્રા ન આવે, ભુખ પણ ન લાગે, તીંહા રાત્રી-
 ને સમયે મીત્ર દેવતા આવીને મેતારજને કહે હે મેતારજ
 હવે તું દીક્ષા લે. તેવારે મેતારજ કહે હે મીત્ર મુજને ચંડાલનો કલંક
 દીધો, આઠ કન્યા પણ મધ તે પાછી કન્યા પરણાવે તથા શ્રેણીક
 રાજની પુત્રી પરણાવે તો હું દીક્ષા લઉં. એવું સાંભળીને દેવતાએ હા
 બણી. પછે દેવતાએ એક બોકડો આપ્યો. મેતારજને કહે એ બોકડો
 લીંડી કરે તે યાત્રમાં ભરીને રાજને ભેટણું કરીને પુત્રી માહરા પુ-
 ત્રને પરણાવ એ રીતે કહેજે. એમ કહીને દેવતા સ્થાનકે ગયો હવે
 તે બોકડો રતનને હામે લીંડીની વીંઠ કરે તે યાજ ભરીને ચંડાળ ની-
 રંતર ભેટણું મુકે તેવારે શ્રેણીક રાજ કહે તારા ધરમાં રતન કીંહા-
 થી આવે છે, અને તું ભેટણું કીમ મુકે છે. પછે ચંડાળ કહે સ્વામી
 માહરે ધરે એક બોકડો છે તે રતનની વીંઠ કરે છે. ધમ સાંભળીને
 રાજ અચરજ પામ્યો થકા કહે છે તે બોકડો અમને આપો. તે
 વારે ચંડાણે બોકડો રાજના દરબારમાં બાંધ્યો. ચંડાળ ધરે ગયો પછે
 બોકડે વીંઠ કરી તેણે દુરગંધ ઉછળી, કોઈ રાજપુરુષ ભોજન કરી ન
 શકે. રાજએ ચંડાળને તેડાવીને બોકડો પાછો આપ્યો. ચંડાળ ધરે
 લાખ ગયો તીંહાં રતનની વીંઠ કરી, તે રાજને ભેટણું મુક્યું. રાજને
 કહે સ્વામી તમારી પુત્રી મેતારજને પરણાવો એટલો અમારો બોલ
 પાળો. એહવાં ચંડાળના વચન સાંભળીને રાજને કોષ ચડ્યો. બકુટી
 ચડાવીને સેવકને કહે એ ચંડાળને પરીવાર સહીત સુળીએ ચડાવો.
 એહવાં રાજના વચન સાંભળીને અભયકુમાર કહે છે હે સ્વામી
 કૃપાર્વત દયાર્વત મહારાજ તમારે રીસ કરવી નહીં, સ્થાગાટેજે એ-
 હનો કંઈ જોર નથી. એતો કોઈ દેવતા સાનીધે રતનનું ભેટણું કરે

છે તે માટે એનું પારખુ જોઈને પછી તમારે કરવું હોય તીમ કરજો. પછે અભયકુમાર ચંડાળને કહે છે. હે ચંડાળ રાજગ્રહી નગરીનો કોટ સુવર્ણનો કરો, કો સીસા રતનનાં કરો. ને વૈભાવગીરી પાજ બાંધીને ખીર સમુદ્રને પાણીએ તાહરા પુત્રને રના ન કરાવે તથા બાહીર કુલવાડીમાં સુવર્ણમય આવાસ કરીને તીહાં તાહારા પુત્રને રતનજડીત સીંદાસને બેસારે. આગળ દેવતર્થ નાટક દેવતાઈ વાજંત્ર વાજને ગીત બ્યાંન કરતે મસ્તકે છત્ર ધરતે તીંહાં બેસે. એટલાં કારજ કરે તો તમારા પુત્રને રાજની પુત્રી પરણાવે. એહવાં અભયકુમારનાં વચન સાંભળીને ચંડાળ ધરે આવ્યો. સઘળી વાત જીમ અભયકુમારે કહી. તીમ ચંડાલે પોતાના પુત્રને કહી. પછે રાત્રીના સમયે મેતારજે મીત્ર દેવતાને કહી. તે દેવતાએ તીમજ કરી આપ્યો, પ્રભાતને સમયે ધણો સુધ લગન જોઈને ધણા ઓછવ મહોછવ સહીત મેતારજને પુત્રી પરણાવી પછે આઠ વવહારીએ લગન જોઈને મોટો ઓછવ કરીને આઠ કન્યા પરણાવી. ઈમ નવ કન્યાનો પાણી મહણુ કયો. તે નવ સ્ત્રી સાથે સુખ ભોગવે છે તેવારે દેવતા કહે હે મેતારજ હવે તું દીક્ષા લે, મેં તને નીચ કુળેથી હંચ કુળે થાપ્યો. તથા પુર્વલી આઠ કન્યા પરણાવી, વક્ત્રી રાજ શ્રેણીકનો જમાઈ કયો. તે માટે હવે તું પ્રતીબોધ પામીને ચારીત્ર આદર. પછે કહીસ જો મુજને સમજાવ્યો નહીં. એમ દેવતાનાં વચન સાંભળીને મેતારજ કહે. હે મીત્ર દેવતા તેં કન્યા પરણાવી પણ હવે મુજને બાર વરસ સંસારના સુખ ભોગવવાની આજ્ઞા દે. પછે તમે કહેશો તેમ કરીશું. તે વારે દેવતા સ્વસ્થાંનકે ગયા. હવે મેતારજ નવ સ્ત્રી સાથે સંસારના વીધય સોખ ભોગવે છે, દોગંદીક દેવતાની પરે ભોગ ભોગવે છે, મજ્જી લક્ષ્મીનો ભોક્તા થયો. આગળ ગણીકાનો નાટક થાય છે,

જ્યેષ્ઠ જનને ઘણું દાન દેછે. એમ સંસારનાં સુખ ભોગવતાં બાર વરસ વહી ગયાં તે વારે દેવતા કહે. હે મીત્ર હવે સંજમ આદરે. એહવી દેવતાની વાણી સાંભલીને નવ સ્ત્રીઓ કહે છે. બાર વરસ તમે મીત્રને દીધાં. પણ ખીજાં બાર વરસ અમને સાસરવાસામાં આપો. તેમ દેવતાએ બાર વરસ સ્ત્રીના કહ્યાથી આપ્યાં. તે પણ બાર વરસ વહી ગયાં. તે વારે દેવતાએ મેતારજને પ્રતીભેદ દીધો. પછે દેવતાના કહેવાથી મેતારજે સંસારના મોહ તીવ્ર રાગ છાંડીને નવ સ્ત્રી સાથે શ્રીમદ્દાવીરસ્વામી પાસે દીક્ષા લીધી. પંચ મહાવ્રત પાળતા તપસ્યા સુખ ભાવે કરતા માસખગળને પારણે રાજગૃહી નગરીમાં ગોચરીને અર્થે ધરધર ભ્રમતાં. છતાં સોની શ્રેણીકને અર્થે નીરંતર અત્રાતરસે જવળા ઘડીને રાજ શ્રેણીકને પુજા અવસરે આપે તે સોનારને ધરે જઈ મેતારજ મુનીએ ધર્મ લાભ દીધો. તે વારે સોની મુનીને નગરકાર કરીને ધરમાં ગયો, ત્યાં કૈંચ પંખીએ જવલા સર્વ ગળ્યા. તે સોની ધરની પાહીર આવ્યો. તીકાં જવળા દીકા નહીં તે વારે મુનીરાજને કહ્યું તમે મારા જવલા લીધા? અહીંયાં કાષ્ઠ ખીજે પુત્ર આપ્યો નથી તે માટે તમે મારા જવળા આપો તેટલે દયાવંત મુની કાઠનો નામ લે નહી. તે માટે મેતારજ મુની કાકસગમાં માનપણે રહ્યા. તે વારે સોનીએ દુષ્ટ પરીણામે મુનીને મસ્તકે વાધર વીંટ્યા પછે મસ્તકમે ખીલી ઉપરે ધાવ માર્યો તેણે કરી મુનીરાજનાં ચક્ષુ નીકળી પડ્યાં. પણ મેતારજ મુની સાધુ ધર્મથી ચુક્યા નહી. પછે સાધુ સુખ ભોગે ધર્મ ધ્યાન સુકલધ્યાન ધ્યાતાં અયોગી ગુણ હાંણે વર્તતાં અનતમક દ્રવલી થયા. પછે કૈંચ જવલા ચરીને દુલવાડીમાં ગયો તે દામે કાં દીએ ભારો નાખ્યો. તે ભારો નાંખતાં ખીનો, તેણે કરી કૈંચે જવલા પડ્યા. તે જવલા સોની દેખીને હાહાકાર કરવા લાગ્યો, ને લીકાર હો

મુજને જે રાજનો જગાઈ સાધુને મેં ગાંધો તે માટે રાજ જાણશે તો કુટુંબ સહીત મુજને મારશે. જોગ વીચારીને સોનીએ પરીવાર સહીત દીક્ષા લીધી. તે માટે હે કુંચક શેઠ. જોગ તે મેતારજ સુનીએ જવલાં ચોથી નહીં અને કોંચ પંખીનો નામ લીધો નહીં તીમ અમે પણ કોઈના દ્રવ્યની લાવ્ય રાખીએ નહીં. અને ટ્રાઇનો નામ લીએ નહીં. તેવારે કુંચક શેઠ કહે છે, સ્વાંમી તમે મેતારજ સાધુ સસરખા નહીં, તમે તો સુકુમાલીકા સરીખા જાણુવા. મુની કહે તે સુકુમાલીકા સ્ત્રી કોમ થઈ તે દૃષ્ટાંત કહો. હવે કુંચક શેઠ કથા કહે છે ને મુનીપતી રૂખીરાજ સાંભળે છે.

કથા ચોથી.

સુકુમાલીકા સ્ત્રીની કથા. ચંપા નગરી જીત સત્રુ રાજ તેહની સુકુમાલીકા નામે પટરાણી તે રાજ રાણી સ્નેહલતાએ વીંટાણું થકાં સાત ભુમી આવાસે રહે, પણ રાજકાજની ચીંતા કરે નહીં તેવારે પ્રધાને રાજને સમજાવ્યો પણ રાજ સમજ્યો નહીં. તે વારે પ્રધાને ખુધીએ કરી રાત્રીને સમયે સળંગ મુકીને રાજ રાણી સહીત સધ્યા નગર બાહીર વનમાં મુકી. પછે રાજના પુત્રને પાટે થાપીને ઘણો ઓછવ કર્યો, તેહની આજ્ઞા સર્વે ઠેકાણે મનાવી, ધમ સુખે રાજ્ય પાળે છે. હવે જીત સત્રુ રાજ અને સુકુમાલીકા પ્રભાતે જાગ્યાં. રાજ વીચારવા લાગ્યો જે હું સ્ત્રીથી લંપટ થયો તેણે કરી રાજ્યથી સર્વે વેગળો મુજને કર્યો. ધમ ચીંતવીને જીત સત્રુ રાજ તીંહાં સધ્યા મુકીને સ્ત્રી ભરથાર બેહું સળંગ લઈને પરદેશે ચાલ્યાં. આગળ જાતાં રાણીને તરસ લાગી. રાજ પાસે પાણી માગ્યું તે વારે રૂધીર ભુજમાંથી કાઢીને પાયો. પછે રાજ રાણી આગળ ચાલ્યાં, તીંહા રાણીને ભૂખ લાગી. રાજએ જંઘા ચીરીને મંસનો ભોજન કરાવ્યો. પછે આગળ ચાલતાં રાજ રાણી વણારસી

નગરીએ પહોચ્યાં. તે નગરમાં જઈને આભુષણુ વેચીને રાજાએ એક ધર
લીધો તીંહા સુખે રહેછે. પછે વેપાર કરવા એક હાટ ઉઘાડીને બેઠો.
તીંહાં પુન્યના સંજોગે વ્યાપાર કરતાં રાજાને ધણો લાભ આવ્યો. પછે રાજા
મધ્યાન સમયે ભોજન કરવા વેળાએ ધરે આવ્યો તેવારે રાણી કહે
છે હે સ્વામી ઈહાં ધરમાં રહેતાં મને દીવસ તે વરસ સમાં થાય
છે તે માટે કાષ્ઠક સેવક સરીખો મનુષ્ય લાવો. ઇમ રાણીનાં વચન સાં-
ભળીને રાજા ભોજન કરીને નગરમાં ચઢી ગયો. તીંહા એક પાંચુલો
દોઢો, તે મધુરે સાદે ગીત ગ્યાં કરેછે તે મોકાનાં મન રીઝવીને કાળ
ગમાવે છે. એહવો પાંચુલો દેખીને રાજા કહેછે, હે પાંચુલા તું અમારે
ધરે રહેજે અને ભોજન કરજે. ઇમ રાજાનો વચન સાંભળીને પાંચુલો
રાજાનો વચન માન્યો, રાજા ધરે લઈ ગયો. તીંહાં પાંચુલાને ભોજન
કરાવ્યો પછે રાજા રાણીને કહે એ પાંચુલો અતી વીનોદી ગીત ગ્યાં
કરશે અને તાહરી પાસે રહેશે ઇમ કહીને રાજા હાટે ગયો. હવે સુકુ-
માલીકા રાણી પાંચુલાનાં ગીત ગ્યાં સાંભળીને રકત યદ્ધ. પાંચુલા
સાથે વીણય સુખમાં લુખધી યદ્ધી મનમાં ચીંતવે જે રાજા મૃત્યુ
પામે તો એ પાંચુલો માહરો ભરથાર થાય ઇમ આરત ધ્યાને ચીંતવે
છે. એહવે સમે વસંત રતુનો માસ આવ્યો તેવારે નગરનો રાજા
પરીવારે પરવયો. વસંત ખેલવા નગર બાહીર નીસર્યો. તે વારે જીત
શત્રુ અને સુકુમાલીકા બેહુ નીકળ્યાં પણ રાજાનો ચીત ભદ્રક સ્વભાવે
વર્તે છે અને સુકુમાલીકાનો ચીત દ્રોહ પરીણામે વર્તે છે તે રાજાને કહે
છે સ્વામી આપણુ ગંગા નદીને કાંઠે એકાંતે જઈને બેસીએ ઇમ રા-
ણીના કથાથી રાજા રાણી નદીને કાંઠે ગયા તીંહાં રાણીએ રાજાને
નદીમાં નાખ્યો. પછે રાણી હરખ પામતી યદ્ધી ધરે આવી પાંચુલાને
ભરથાર પણ આપ્યો, ધરમાં રાખ્યો. હવે જીત શત્રુ રાજા આહી-

ખાના બળે અને પુન્યના બળે નદી તરીને ખીજે કાઠે નીકળ્યો, તીંહાં
 અસોક વૃક્ષને હેઠળ સુતો. હવે તે સમસતીક નગરનો રાજા અપુ-
 ત્રીઓ મરણ પામ્યો. પછે પ્રધાને પંચ દીવ્ય પ્રગટ કર્યા. તીંહાં નગ-
 રમાં ફરતાં ફરતાં હસ્તી નગર બાહીર નીકળ્યો. જીહાં જીત શત્રુ રાજા
 મુતોછે તીંહાં હસ્તીએ આવીને ક્લશ ઢોળ્યો. જ્યજ્યકાર થયો. બંદી-
 જન પ્રાણી ગીત ગ્યાંન જસ કીર્તી બોલતા હવા. જીત શત્રુ રાજાની
 આજુ દાજુ મનાવી ધણા ઝોછવ મહોછવ સહીત નગર પ્રવેશ કર્યો.
 જામક જનને ધણાં દાન દીધાં. જીત શત્રુ રાજા નીકંટકપણે મુખે રાજ્ય
 ભોગવે છે, પ્રજા ભોકને પુત્રની પેરે નીરવીન પણે પાળેછે. હવે સુ-
 કુમાલીકા રાણી અસતી પાંચુલા સાથે વીષયસુખ ભોગવતાં દ્રવ્ય-
 નો નાશ થયો, દલીદ્રી થયો, તે વારે સુકુમાલીકા પાંચુલાને ઉપાડીને
 ધરે ધરે ફરે બીક્ષા માગીને પેટ ભરે છે ઇમ પાંચુલો ગીત ગાય
 તેહમાં સીયલવતનાં ગુણુ ગાય તે સીયલના ગુણુ સાંભળીને તેહને ભોક
 બીક્ષા આપતા હવા. ઇમ નીરંતર બીક્ષા માગતાં દેશ વીદેશ ફરતાં સપ્ત-
 સતીકા નગરે જમ તીંહાં ગીત ગ્યાંનમાં પતીવ્રતાનો ધર્મ ગાય. ઇમ-
 નગરમાં રહેછે તે વાર્તા નગરના ભોકને મુખે રાજાએ સાંભળ્યું. જે સતી
 પાંચુલાને મસ્તકે ઉપાડીને ફરે છે. ઇમ સાંભળી મનમાં ચીંતવ્યું જે
 રખે પાપણી મારી સ્ત્રી હોય ઇમ ચીંતવીને રાજાએ સેવકની
 સાથે રાજદ્વારમાં તેડાવી. તે વારે સ્ત્રી પાંચુલાને લઇને રાજદ્વા-
 રમાં આવી. પછે રાજાએ પરીચય બંધાવીને માંહે રાખ્યા.
 તીંહાં પાંચુલો ગીત ગાય તે શબ્દ રાજાએ સાંભળીને પરી-
 ચય વેગલી કરીને સામું જોયું તેવારે રાજાએ બેહુને ઝાળખ્યા. પણ રાણી-
 એ રાજાને ઝાળખ્યો નહીં. પછે રાજાએ તેહને પુછ્યું, જે તાહરો ભરથાર
 પાંચુલો કેમછે, અને તમે દલીદ્રપણે કીમ કરોછો. તેવારે રાણી કહે સ્વામી ગા-

હરા માતા પીતાએએહવો ભરથાર પરણાવ્યો. તે હું સતી તેણે કરી આ-
રાધું છું. એમ સુકુમાલીકાનાં વચન સાંભળીને રાજા મરતક હુણાવી-
ને કહે છે. જે જીવો આપડી સતીનું કામ-યત-પહેલું લોહી પતી તણું
પીધું તરથી જાણુ. નંગ ગાંસ ખાધો પછે, ભુખી થઈ નીરવાંણુ. ૧
પુર્વે વહે ગંગા જીહાં પતીને નાંખ્યો તેમાહે. જીવો સતી આવીજ
છે. પાંચુજો શીર ચઢાય. ૨. એમ રાજાના મુખથી વચન સાંભળીને
ભરથારને જાળખ્યો. પછે રાજાએ બેહુને દેસવટો દીધો. તે માટે હે
મુનીરાજ જીમ સુકુમાલીકા કૃત્યન થઈને પતીને છાંડ્યો તીમ તુ-
મે પણ કૃત્યન થયા. એહવાં કુંચક શેઠનાં વચન સાંભળીને મુની-
પતી રાજરૂપી કહે છે હે શેઠ અમે તો સુકુમાલીકા જેવા નહીં અ-
મે તો ભદ્રક વૃખભની પરે સુઝતા થઈને કામ કરીશું પછે કુંચક શેઠ
કહે છે. સ્વાંગી તે ભદ્રક વૃખભ કીમ થયો. તે કહો. હવે મુનીપતી
રાજરૂપી વૃખભની કયા કહે છે અને કુંચક સેઠ સાંભળે છે.

અંપા નગરીએ એક વૃખભ છે તે મદોનમત મહા બળીષ્ઠ
ગોકુળમાં સર્વે તીર્થેચ ચતુષ્પદમાં મોટો થયો છે, તીંહાં બીજે વૃખભ
કોઈ રહે નહીં વળી તે વૃખભને કોઈ પુરૂષ રોકે નહીં, અને તે
વૃખભથી બળીષ્ઠ હતા તે નાસી ગયા. હવે તે વૃખભ જૈની શ્રાવક-
ની સંગતે ભદ્રક પરીણામીને કોઈ ઉપસમાવ્યો. તે વૃખભ ગોકુળ
છાંડીને નગરમાં રહે, તે કોઈને મારે નહીં પછે તેનું નામ ભદ્રક, વૃ-
ખભ કહે. હવે તે નગરમાં એક જીનદાસ નામે શ્રાવક છે. તે સમ-
કીર્તધારી નવ તત્વનો જાણુ, શીયળ વૃત, જીનરાજની આજ્ઞાનો પાળક,
અગ્યાર પ્રતીમાનો વહેનાર, શુદ્ધ દેવ, ગુર, શુદ્ધ ધર્મનો જાણુ,
પોસહ પડીકમણાનો કરનાર એહવો જીનદાસ નામે શ્રાવક તે એ-
કદા ચઉદસને દીવસે પોસહ કરવા એક મુંતે ધર છે, જીહાં કોઈ

પુરુષનો પ્રવેશ ન થાએ એવા ધરમાં જઈને જનકાસે પોસહ ક-
 યો. હવે તે સેહની બાર્યા ધનસીરી નામે પરીણામે દુષ્ટ છે. કુસ-
 તીમાં સીરોમણી તે જહાં સેઠે પોસહ કયો છે તીંહાં પલંગ લઈને
 આવી. તે કોઈક જર પુરુષ સાથે સંસારના સુખ ભોગવે છે. તે
 વારે શેઠ કાઠિસગ કયો છે. તેના પગ ઉપર પલંગનો પાયો આ-
 વ્યો તે પગ છેદીને ખીસો પગમાં પેઠો. તેણે કરી શેઠને ઘણી વે-
 દના આકરી થઈ, પણ સ્ત્રીને વીખયસુખ ભોગવતીદીઠી. તે ઉપરે શેઠ
 કાઠિસગમાં ક્રોધ કયો નહીં. હૃદયમાં સ્ખલધ્યાનવરતતાં આણસણ કરી,
 સર્વે જીવ ઉપર દયા ભાવ રાખીને આયુક્ષ્ય કરી, દેવલોકે દેવતા
 પણે ઉપન્યાં. હવે સ્ત્રી વીખયસુખ ભોગવીને હી. જે વારે પલંગ
 જાપાડ્યો તે વારે ભરથારનો કલેવર પડ્યો દેખીને ધનસીરી ખીહતી
 ચીંતવવા લાગી, જે લોક જાણશે તો મુજને કુસતી કહીને ભરથાર
 માર્યાનો કલંક દેશે એમ વીચાર કરે છે, તે હવે બદ્રક વૃખભ ન-
 ભરમાં ફરતો, શેઠને ઘેર આવ્યો. ધનસીરીએ વૃખભને દેખીને ધર-
 માં લઈ ગઈ, પછે વૃખભની ગસ્તક ઉપર રૂધીરના છાંટા નાખ્યા. અને
 વૃખભના સીંગડા રૂધીરે લેપ કરીને પોકાર કયો. ધાઓ સોડો બદ્રક
 વૃખભે મારા ભરથારને માર્યો. એમ સ્ત્રીના શબ્દ સાંભળીને ઘણા
 ભોડો ભેળાં થઈને સ્ત્રીને પૂછેછે સ્ત્રી કહે એ બદ્રક વૃખભ નીચી દ્ર-
 ણીએ હીંડે તેણે મારા ભરથારને માર્યા. તે વારે લોક વૃખભને શીટ
 શીટ કહે, વળી એ વૃખભ બદ્રક હતો પણ કુપ્રુધી ઉપની તેણે કરી
 શેઠને માર્યો, એમ લોકે વૃખભને શીટકાર્યો. તે સાંભળીને વૃખભે મ-
 સ્તક ધુણાવ્યું. તે વારે ડાહ્યા પૂરુષ પ્રધાન યુધીર્વત તેણે ગસ્તક
 ધુણાવતો દેખીને સોહનો જાળો ઊનો કયો. ને વૃખભે જલે ચાટ્યો.
 ઘણી વાર શખ્યો, પછે જાળો સુવર્ણમય થયો. નગર દેવતાએ સહાય

કરવા કંઠને વીશે સુર્યજીનો ઘંટ નાંખ્યો અને મસ્તકે યાવનાચંદનનાં છાટણાં કીધાં તે દેખીને નગર લોકે વૃષભને સાચો કહ્યો. પછે સેઠા-જીને તેડાવીને નગર યાહીર કાઢી દેશવટો દીધો. તીમ હે કુંચક શેઠ જીમ ભદ્રક વૃષભે કલંક ઉતાર્યો તીમ અમે પણ ઘડામાંથી સરપ કાઢસું.

કથા છઠી. તેવારે શેઠ કહે સ્વામી જ્યારે ચોરને પુછીએ તેવારે ધીર્ય ધરીને નાકારો કહે પણ તે ચોર માને નહી. જીમ લુણ બીમીએ થાય ને લુંણ બુમીને વીણસાડે. તીમ તુમે મુજને કર્યા ગુણના અજ્ઞણ થયા તે માટે તમને સાચા પણ કીમ કહીએ, જીમ ગરોળી માંખીને હજો તીમ તમે મુજને કર્યા ગુણનો અજ્ઞણ થયા. મુની કહે હે સેઠ તે ગરોળીની કીમ થઇ તે દૃષ્ટાંત કહો. હવે કુંચક શેઠ ગરોળીની કથા કહે છે ને મુનીપતી રાજરૂખી સાંભળેછે. સંસારને વીશે લોકાભાષાએ માંખીનો વાઘ કરોલીઓ કહેવાય છે તે થળચર જીવમાં સીધાંતે કહ્યો છે. તે ગરોલી રાત્રીને સમે નીંદ્રા લહે તેજો કરી ચક્ષુએ પીહા-વળે તેટલે ગરોળી દેખે નહીં. તે ગરોલીના માંખી જેવારે પીહા ખાયે તેવારે ગરોળી દેખતી થાય, તેટલે માંખીને મારે. તીમ હે સાધુ જીમ દુ-ષ્ટ પરીણામીને માંખી દેખતાં કરે ઉપગાર કરે. તે માંખીને ગરોલી મારે તીમ હે મુનીરાજ તમે પણ કર્યા ગુણના અજ્ઞણ થયા. તે વારે મુની કહે છે ને કુંચક શેઠ સાંભળેછે. હે કુંચક શેઠ અમને જુ-ઠો આળ દેખ્યા વીના કીમ દોહો તેવારે પ્રધાને જીમ પૂર્વે સાચ જુઠનો નીચમ કર્યો તીમ અમે પણ નીર્ણય કરશું. તે વારે કુંચક શેઠ કહે છે સ્વામી તે કથા કહો.

હવે મુનીપતી રાજરૂખી કથા કહે છે.

અંપાનગરીને વીશે નારધન દળીદ્ર ધનપાળ નામે શેઠ વ-સે છે. વળી તીહાં ધનનો પાત લક્ષ્મીચંદ્ર અબીનવ આમા સેઠ વસે

છે. તેને કનકસીરી નામે પુત્રી છે, માહા રૂપવંત, ચોસઠ કક્ષાની જાણ છે. અને ધનપાળની પુત્રી ધનસીરી નામે તે બેહુ કુમારી માહોમાંહે સખી બેનપણી છે. તે એકદા સમયે સ્નાન મંજન કરવા નગરમાંથી બાહીર બેહુ કુમારી ગઇ, તીહા વાવ્યને કાંટે કનકસીરીએ આબરણ મુકાને બેહુ સ્નાન કરવા પેઠી. પછી ધનસીરી સ્નાન કરીને પ્રથમ બાહીર આવી ને આભૂષણ પેરીને ઘરે ગઇ. પછે કનકસીરી સ્નાન કરીને બાહીર નીકળી ત્યાં આભૂષણ દેખે નહી, તેવારે ઘેર જઈને આભૂષણ માગ્યું, ધનસીરી કહે હે બેહેન દીઠાવીણ કોઇને જુઠો આળ દેવો નહી. એમ સાંભળીને ઘેર જઈને તાતને કહ્યું. તે વારે અબીનવ શેઠે ધનપાળને તેડાવ્યો પછે કહ્યું જે ધનપાળ અમારી કુંવરીનો હાર આપો. ને સાંભળી ધનપાળ કહે હે શેઠ તુમે ધનપાત્ર થઇને એમ અસત્ય ભાષા શું બોલો છો. એ આભૂષણ તો અમારી પુત્રી ધનસીરીનો છે. એમ માંહોમાંહે બેહુ શેઠ વીવાદ કરતા રાજસભામાં ગયા. રાજાને ફરીયાદ કરી. પછે રાજાએ બેહુ શેઠને તેડાવીને પ્રધાનને કહ્યું, એ આભૂષણ અમારા હાથમાં દીયો. પછે બેહુ પુત્રીને તેડાવીને હારનો તોલ માપ પુછ્યો તથા હાર પેહેરવાનો સ્થાનક બોલ્યો, પણ કામ ન આવ્યો. તે વારે પ્રધાને ખુધ્ધીએ વીચારીને હાર કનકસીરીને આપ્યો, પછે ધનપાળને કાઢી મુક્યો. અને કનકસીરીને ઘણા ઝાઝવ સહીત ઘરે પાછી મોકલી. તીમ હે કુંચક સેઠ જીમ પ્રધાને ખુધ્ધીએ બેહુ આભૂષણનો નીરણુ કયો તીમ અમે પણ સાચ જુઠનો નીરણુ કરશું, કથા ૮ તે વારે કુંચક શેઠ કહે હે સ્વામી તુમે તો એ શરીખા નહીં, તુમે તો વડુઆ બરાગણ સરીખા છો. મુતી કહે તે વડુઆની કથા કહો. હવે કુંચક શેઠ વડુઆની કથા કહે છે.

કોઇકે આમે એક બ્રાહ્મણ રહે છે. તે જનમનો કળીદ્ર છે. તે-

જે એક કાષ્ટની દેવી કરાવી તે દેવીને નગરની પોળે ચાપીને પુંખ કરે, ફલપુલ ચડાવે, તે દેવીને નગરના લોકે દેવીની માનતા કરી. કાષ્ટક નીવેદ મુકે, કોઈક ધન મુકે, કાષ્ટક ધાન મુકે, તે લેછને બ્રાહ્મણ ધનપાત્ર થયો. પછે તે બ્રાહ્મણે દેવીને કુપમાં નાખી. તીગ હે મુની-રાજ જીમ બ્રાહ્મણ ધનપાત્ર થયો, પછે દેવીને નાખી દીધી, તીગતુંમે પણ કૃતધન થયા. કથા ૯ તે વારે મુંગી કહે. હે કુંચક શેઠ અમે તો નાગદત્તનીપરે નીરલોભી છીએ. કુંચક સેઠ કહે, તે નામ ૬ કીમ થયો તે દષ્ટાંત અગને કહેા.

હવે મુનીપતી કથા કહે છે.

વરાંણસી નામા નગરેતીલાં જીતશતર રાજ ત્યાં લક્ષ્મીવંત ધણી રીધીનો ધણી, ધનદત્ત નામે વ્યવહારીઓ નગર શેઠ છે. તેહનો પુત્ર નાગદત્ત નામે માઢા રૂપવંત બહોતેર કળાનાં જાણુ છે. તેનાં માતા પીતા જીવને ધર્મના જાણુ શ્રાવક ધર્મના પાળક બેટકનાં પડીકગણાં કરે. પરંતુ તીથીએ પોસહસામાયક કરે, એવ એકદા સમયે જીતરાજનો ઓછવ થયો, તે દીવસે ઘેર ઘેર મંગલીકનાં વાજંત વાજતાં હવાં. ત્યાં ધણાં ગીત ગ્યાન કરતા હવા, તે વારે નાગદત્તકુમાર જીતરાજને પ્રસાદે ગયો. હવે તે નગરમાં એક લક્ષ્મીવંત પ્રધાન છે. તૈહની પુત્રી નાગવત્તી નામે ચોસઠ કળામાં પ્રવીણ રૂપે છંદ્રાણી સરખી, તે કન્યા જીન મંડપે આવી. તીલાં નાગદત્તનો રૂપ દેખીને રાગ ધણે હપન્યો. તેવારે ઘેર આવીને પીતાને કહું જે મુજને પરણાવો તો નાગદત્તને પરણાવજો. બીજો વર કરવાને નીમ. એવી વાત સાંભળીને પ્રધાન નાગદત્તને ઘેર ગયો, તેને કહું જે નાગદત્ત માહારી કન્યા રૂપવંત નાગવત્તી નામે તે તુજને પરણાવું. તેવારે નાગદત્ત કહે મારે તો સ્ત્રી પરણવી નથી, અને ચારીત્ર લેવો છે. ધણુ કહું

પણ માન્યું નહીં. પછી પ્રધાને પુત્રીને કહ્યું. નાગદત્તી કહે આ ભ-
 વે તો નાગદત્ત ભરથાર થાય નહીતર દીક્ષા લેઈશ હવે એકદા સ-
 ગયે કોટવાળે તે કન્યાને દીઠી, રૂપ દેખીને મોહ પામ્યો. જે હું એ-
 હને ઘણે આછાં પરણું ઇમ ચીતવીને પ્રધાન પાસે ગયો, કન્યા
 માગી તેવારે પ્રધાન કહે એ કન્યા તો નાગદત્તને દીધીછે. ઈમ સાં-
 ભળીને તલાર ચીતવે છે. કોષ્ઠક ઉપાય કરીને નાગદત્તને માફ તો એ
 નાગવત્તી સ્ત્રી મારી થાય, ઈમ ચીતવીને તલાર નાગદત્તના છીદ્ર જો-
 વેછે તેવારે એકદા સગયે જીતશત્રુ રાજા અતુરંગણી સેના લેછને રચ-
 વાડીએ ગયો. તીંહાં અશ્વ ખેલાવતા રાજાના કાનેથી કુંડળ પડી ગયું.
 ઘણો જોયો પણ દીઠો નહી, રાજા નગરે આવ્યો, તલારને તેડીને કું-
 ડળની ખગર કાઢવાનો આદેશ દીધો. હવે જીતરાજની પુજા કરવા
 નાગદત્ત ગયો, તીંહાં મારગમાં કુંડળ પડો. દેખીને વેગજો ચાલ્યો.
 જીતરાજને વાંદી સ્તવના પુજા કરીને કાલસગ કર્યો. તીંહાં તલારે ના-
 ગદત્તને દેખીને કુંડળ નાગદત્તને કાને નાખ્યો પોતે ચીંતા રહીત થ-
 યો. પછે રાજા પાસે જઈને કહ્યું સ્વામી નાગદત્તકુમાર નગરને બા-
 હીર જીતને પ્રસાદે કાલસગ કરીને જિત્તો છે તેહને કાને કુંડળ દીઠો છે
 તેહને પાસેથી ગમાવો. ઇમ કોટવાળનાં મુખ વચન સાંભળીને રાજા
 એ સેવકને મોકલ્યા. સેવક નાગદત્તને ઉપાડીને રાજદુવારે લાવ્યા.
 રાજાએ પુછ્યો હે નાગદત્ત આમારો કુંડળ તમને કાજો આપ્યો તે
 વારે કોટવાળ ઉપર દયા આણીને નાગદત્ત મેન કરીને રહ્યો, કાંઈ પા-
 છો. જોલ્યો નહી, જીતર દીધો નહી, તેવારે રાજાએ ચોરનો દંડ સુલીયે
 ચઢાવાનો આદેશ દીધો. ત્યારે કોટવાળે નાગદત્તને ગધાડા ઉપર બે-
 સાડ્યો, મસ્તકે સુપડાનો છત્ર ધર્યો, વાસીદાના આમર ઢાલે, આગળે
 હંકરાળ શબ્દ જોલતા નાગદત્તનો મૃત્યુ કરવા નીકળ્યા નાગદત્તે કોષ

ઉપસગાવ્યો. રૂઢ્યમાં પંચ પરમેષ્ઠીનો ધ્યાન ધરે છે ઝોહવી રીતે નગર બાહીર ગયા, ઝોહવી વારતા નાગવતીયે સાંભળી હાહાકાર કરતી ધર પ્રસાદે જનરાજની સ્તુતી કરીને સાસન દેવતાને સમરીને કહેછે. હે સાસન દેવતાઓ માહરે આ બાવે નાગદત્તને ભરથારપણે માન્યોછે તેને ઉપદ્રવ્ય પરીસહ જીહાં સુધી વીલય નહી થાય તીંહાં સુધી માહરે ચાર આહરના પચખાણુ છે. એમ અભીગ્રહ કરીને નાગ વતીએ કાઉસગ કર્યો. હવે નાગદત્તને મસાણુ ભુમીએ જઈને સુલીએ ચઢાવ્યો. તે સુલી ભાંગીને બે કટકા થયા. પછે ખડગ મારે તે ખડગ શીટીને આણુપણુ થાય. દેવતાના પ્રભાવથી મસ્તકે મુગટ, બે હાથે બેરખા, કાને કુંડળ, કંઠને વીસે ટુલની માળા થઈ. તે વારે તે વારતા રાજને કહી. તે વારતા રાજ સાંભળીને વીરમય થયો થકા પરીવાર લઈને નગર બાહીર આવ્યો. તીંહાં નાગદત્તને દેખીને રાજએ હાથી સણુગાર્યો. તે ઉપર બેસાડીને મેઘાછત્ર ધરાવતે રાજ અને નાગદત્ત બેહુ પટ હાથીએ બેઠા થકા ચામર ઢળાવતાં આગલ નાટક યાતાં પંચ શબ્દ વાજતે વાજતે બંદીજન બીરદાવલી બોલાવતે ધણે ઓછવસહીત નગર પ્રવેશ કર્યો. ધર હાટ બજાર સણુગાર્યો, ઠામ ઠામ તોરણુ બંધાવ્યાં, ઠામ ઠામ મંગલીકનાં ગીત ગ્યાન કરતે રાજદુવારે લાવ્યા. સીંધાસણુ થાપીને નાગદત્તને બેસાડ્યો. પછે રાજએ કુંડળનો સખંધ પુછ્યો. તેવારે નાગદત્તે સધસો વૃતાંત કહ્યો. તે સાંભલીને રાજને ક્રોધ ચડ્યો, તલ્લારને મારવાનો ઉપદેશ દીધો. કુંવરે કહ્યું સ્વામી એ તલ્લારને અભયદાન દીધો. ઇમ નાગદત્તનાં વચન સાંભળીને રાજએ કાટવાલને જીવતો મુક્યો. પછે નાગદત્તને ખમાવીને ધણા ઓછવ સહીત ઘેર મોકલ્યો. તેવારે નાગવતીએ સાંભળીને સાસન દેવતાની સાનીધ જણીને કાઉસગ પાંચો પછે પ્રધાન

નાગદત્તને ઘેર ગયો, નામવતીનો વૃતાંત કહ્યો, તે સાંભળીને માત પીતાએ ધણો આગ્રહ કરીને તે વીવાહ મેળવ્યો. પછે સુભ મહુરત જોઈને માત પીતાએ લગન લીધાં, ધણો યોગ્ય કરીને કન્યાનો પાણી ગ્રહણ કર્યો. કેટલાએક કાલ નાગદત્તે નાગવતી સાથે સંસારના વીપયસુખ દોગંધીક દેવતાની પરે ભોગવ્યાં. પછે અનુક્રમે ચારીત્ર લઇને સુત્ર સીધાંત જાણી તપ તપીને અંત સમયે અણુસણુ કરીને દેવલોકે દેવતાપણે ઉપનાં. તીમ હે કુંચકશેઠ જીમ નાગદત્તે કુંડલનો લોભ ત્યાગ કરીને સુખ પામ્યા, તીમ અમે પણ તમારા ધન ઉપરે લોભ નહી કરીયે. જીમ નાગદત્તે તત્વારનો નામ દીધો નહી, તીમ અમે પણ કોઇને કલંક લગાડીએ નહી, તેવારે કુંચકશેઠ કહે તમે તો નાગદત્ત જેવા નહી તમેતો સુતારની પેરે કૃતધન થયા, હવે મુની કહે તે સુતારની કથા કહો. હવે કુંચકશેઠ કથા કહે છે.

કોઈક ગામે એક સુતાર રહેછે, એકદા સગયે કાષ્ટ લેવા વનમાં ગયો તીહાં એક સીંહ દીઠો; સુતાર ઉતાવળો વૃક્ષે ચડ્યો. તે વૃક્ષે એક વાનરી દીઠી તે દેખીને સુતાર ભયબ્રાંત થયો. જે ઉપર તો વાનર અને હેઠળ સીંહ આવ્યો, ઈમ ચીંતવીને ભયબ્રાંત થયો. તે વારે વાનરી કહે હે મનુષ ઉપર આવ. મારાથી ભયબ્રાંત થઈશ નહીં. ઈહાં રવી આથમ્યો તેવારે મારા ખોળામાં ગસ્તક મુકીને નિંદ્રા લે. ઇમ સાંભળીને સુતાર સુધ રહ્યો, તીવારે સીંહ આવ્યો. આવીને વાનરીને કહે છે, હે વાનરી તું મનુષનો વીશ્વાસ રાખીશ નહીં, તે માટે એ મનુષને હેઠો નાંખ, હું ભક્ષણ કરીને સ્થાનકે જાઉં. ઈમ સાંભળીને વાનરી કહે હે સીંહ હું વીશ્વાસઘાત કરું નહીં. તે વારે સુતાર જાગ્યો અને વાનરી સુધ રહી. પછે સીંહ આવીને સુતારને કહે છે, હે મનુષ તું વાનરનો વીશ્વાસ રાખીશ નહીં, તે માટે વા-

નરીને નાંખે તો હું બક્ષણ કરીને ઠેકણે જાઉં અને તું પણ તાહરે ઘેર જા, ઇમ સીંહનાં વચન સાંભળીને સુતારે વાનરીને નાંખી તે વારે સીંહ કહે હે વાનરી મેં તુજને કહ્યું હતું કે માણસનો વીશ્વાસ કરીશ નહીં, તે માટે જો તે વિશ્વાસ કર્યો તો તુજને નાંખી; ઇમ સાંભળીને વાંનરી કહે હે સીંહ પરને ઉપગાર કરીએ તો આપણે સુખ પામીએ, ઈમ કહીને વાંનરી ઝાડ ઉપર નાસી ગઈ, સીંહ વી-લખે યદને સ્થાનકે ગયો; સુતાર પોતાને ઘેર ગયો. તે માટે હે મુનીરાજ સુતારે વિશ્વાસઘાત કીધો તીમ તુમે પણ મુજને વિશ્વાસ-ઘાત કર્યો. તીવારે મુની કહે હે કુંચક શેઠ તું અગને જુડો કલંક દે નહીં, અને જુડ પુંડે પરતાવો યાસે, જીમ આંગણીએ નકુળને મા-રીને પરતાવો કર્યો. તીમ તુજને યાશે.

હવે તે નકુલની કથા કહે છે.

એક આમણીએ નોલીઆનું બચ્ચું પાલ્યું; તેહને દુધ દહીં સરસ આહાર કરાવે, ઈમ કરતાં બાળક મોટો થયો, હવે તે આંમ-ણીને એક પુત્ર જનમ્યો, તે બાળક નવ માસનો થયો. એકદા સમયે બાળકને ઘોડીઆમાં સુવાડ્યો, પાસે નકુલને બેસાડ્યો અને આંગણી મુશળ લઇને બીજે ઘેર ખાંડવા ગઈ. પુંડે બાલકની પાસે એક સર્પ નીકળ્યો તે બાળકની પાસે આવ્યો તીવારે નકુલ મનમાં ચીંતવે છે જે માહરી અનુમાતા તે માહરા અનુબંધવને મુકીને બાહીર ગઇ છે અને ઇહાં સર્પ આવ્યો તે માહરા બંધવને મારશે ઈમ ચીંતવીને નોલીયાએ સર્પ સાથે જુદુધ કરીને સર્પને માર્યો, પછે હરખ ધરતો થકો પોતાની અનુમાતા પાસે ગયો તીહાં આંમણીએ નકુલનું મોઢુ લોહીયાણુ દેખીને મનમાં ચીંતવ્યું જે એ પાપી નોલીયાએ માહરા પુત્રનું બક્ષણ કરીને ઇહાં આવ્યો છે ઈમ ચીંતવીને આંગણીએ નકુલ

ને મુસળુ માર્યું તેથી નકુળ મરણ પામ્યો. પછે બ્રામણી ધરે આવી ઘોડીયામાં બાળકને રગતો દીડો. પાસે સર્પના કટકા દીડા, પછે બ્રામણીએ પસ્તાવો કર્યો. તીમ હે કુંચકશેઠ તું પણ પસ્તાવો કરીશ. તીવારે કુંચકશેઠ કહે છે સ્વામી તુમે દલીદ્રની પરે કૃતધન થયા.

હવે કુંચક શેઠ દલીદ્રની કથા કહે છે

સીંધલ વનને વીશે એક હાથી છે તે હાથીને પગે ખીસો લાગ્યો તે વેદનાયે હાથી ચાલી શકે નહી તે વારે એક હાથણીયે બુદ્ધી વીચારી જે દુખતો મનુષ વીના કોઈ ટાળી શકે નહી ઈમ વીચારીને હાથણી નગર સમીપે ગઈ, તીહાં નગરને બાદીર એક દલીદ્ર સુતોછે તેહને દેખીને હાથણીયે સુંઢે ઉપાડીને હાથી પાસે મુક્યો તે દલીદ્રીએ સસ્ત્રે કરીને પગમાંથી ખીસો કાઢ્યો હાથીને વેદના દુર ગઈ અને નીરોગી થયો, પછે દલીદ્રનો ઉપગાર જાણીને હાથીએ તેહને મોતી તથા દાંત દેખાડ્યા તે પુરૂષે ધણો લીધા પછે ભાર સહીત મનુષને ઉપાડીને નગર પાસે મુક્યો. તે પુરૂષ ધણો ધનવંત થયો. તે વારે લોક કહે તુઝને એટલો ધન ક્યાંથી મલ્યો, તેણે લોકના આનંદ મળ સર્વે વાત કહી તે વારતા રાજ્યે સાંભળીને મનુષને તેડાવ્યો, દાંતનો અને મોતીનો વૃતાંત પુછ્યો તેણે હાથીનો વૃતાંત સધળો કહ્યો પછે રાજ્યે ધણો લરકર લઇને તે હાથી હાથણીને બાંધીને નગરમાં લાવ્યા અને રાજદુવારમાં બાંધ્યા, તીમ હે મુનીરાજ તુમે પણ કર્યો શુભના દ્રોહી થયા, તે વારે મુની કહે છે કુંચકશેઠ અમે તો સીંધણીની પરે બુદ્ધી કેળવીને કામ કરશું.

હવે મુની કથા કહે છે.

વૈતાલ્ય પરવતે શુદ્રામાં એક સીંધણી છે. તીહાં સીયાળ અને મુમલ્લી એ ત્રણેને માહોમાંહે ધણો રતેલ છે. તે દીવસે આપ આપ

ના સ્થાનકે બક્ષણ કરવા જાય અને રાતને સમયે તે ગુફામાં ભે-
લી થઇને સુખ દુઃખની વારતા કરે. એકદા સમયે સીંહણીને જે
બાળક જનમ્યાં, તે બેહુ સખીને બાળક બલાવીને સીંહણી બક્ષણ
કરવા ગઈ; તે વારે સીયાળી જીખી થઇ, મૃગલીને ઊંધી જઈ દે-
ખીને સીંહણીના બાળકનો બક્ષણ કર્યો. પછે મૃગલીને મોઢે રૂધીરનો
સેપ કરીને સીયાળણી ગુફાની બાહરે બેઠી, તે વારે સીંહણી આવી.
તીઠાં બાળકને દીઠાં નહી, તે વારે બેહુ સખીને કહ્યું જે હે સખી
ગુફામાં તમને બાળક બળાવ્યાં હતાં તે ક્યાં ગયાં, તે વારે સીયાળ-
ણી કહે તાહરા બાળક તો મૃગલીયે બક્ષણ કર્યા, એહમાં તું મુઝને
સું પુછેછે. ઇમ સાંભલીને મૃગલી કહે હે સીયાળણી હુંતો ઊંધી ગઇ
હતી તું બેઠી હતી. તે વારે સીયાળણી કહે જેતું મુખ રૂધીરે ખ-
રડ્યું હોય તેણે બાળક માર્યાં ઇમ સાંભળીને સીંહણી કહે છે તમે
માંહોમાંહે વીવાદ શું કરવા કરો છો. તે માટે એક વાત કહું તે ક-
રો; તુમે જે બક્ષણ કર્યો હોય તે વમો. તે વારે મૃગલીયે આહાર
વખ્યો; તેમાં સીંહણીનાં બાળક નીકળ્યાં નહી, તે દેખીને મૃગલીને
સાચી કહી, પછે જાણીયે આહાર વખ્યો, તેમાં બાળકનો માંસ દી-
ઠો તે દેખીને સીંહણીને કોપ ચડ્યો, સીયાળણીને મારી અને મૃગ-
લીને સનમાન દીધો. તીમ હે કુંચક શેઠ અમે પણ જુદીએ કામ
કરસુ તે વારે કુંચક શેઠ કયા કહે છે. હે સ્વામી જીભ ઇંદ્રી જીમ
વાળી તીમ વળે તે માટે સીંહની પરે કૃતધન થયા; તે સીંહની કયા
કહે છે. હેમવંતનામા પર્વતને વીશે તાપસના ઉડવળા છે તેહમાં તા-
પસ રહે છે. રૂણ કુલનો આહાર કરે છે, સુર્ય સામી ધ્રુવી રાખીને
ધ્યાન કરે છે, એકવે એક સીંહ વનમાં રહે છે તે ફરતાં ફરતાં
શીત કાળની રતુને વીશે વનમાં ફરતાં સીંહને ઠાઠ થયે; તે ધરધર-

તો તાપસના ઉપવાળામાં આવ્યો, તે વારે તાપસે સીંહને દરતો દેખીને દયા ઉપની. પછે અગ્નીનો તાપ કરીને સીંહને તપાવ્યો, સ્વસ્ત થયો, સીત મટી તે વારે ભુખ્યો થયો; પછે તાપસનો ભક્ષણ કર્યો. તીમ તુમે મુઝને કૃતવ્રત થયા. ઇમ સાંભળીને મુની કહે છે, હે કુંચક શેઠ તુમે અમને કલંક દીધો છો તો અમે કઠી શેઠની પરે કલંક ઉતારીશું તે-હની કયા કહે છે.

રાજગૃહી નગરે શેઠ માંહે સીરામણી કપટી નામે વ્યવહારી-યો છે, ઘણો ધનવંત છે. તેહને વજા નામે ભારજ છે. તેહનો પુત્ર સાગરદત્ત નામે મહા રૂપવંત દેવકુવર સરીખો બહેતેર કળાવંત કળા સીખવવા નીમને ઉપાધ્યાય પાસે બણવા મુક્યો. દવે એકદા સમયે શેઠે સુક તથા સારીકા તથા કુર્કટ એહવા ત્રણ પંખી વેચાતા લીધા. એકદા શેઠે પરદેશ વેપારે જવાને વીચાર કર્યો. તે વારે મનમાં ચિંતવે છે જે હું પરદેશે જાઈ પણ છતાં ઘરનીર રખવાળ કુણ કરશે, તે માટે એહવે કાંઈ પુરૂષ મળે તો તેહને ઘેર રાખું. ઇમ ચિંતવીને નગરમાં જોતોં એક બ્રામણ દીઠો. તે શેઠના મનમાં ઠીક લાગ્યો; તે વારે બ્રાહ્મણને શેઠ કહે છે હે વીપ્ર તું અમારે ઘેર રહે. તે વારે બ્રામણ કહે છે હે શેઠ તમારે અમને રેહવાનું કહેવું નહી, ઇમ જીમ જીમ બ્રાહ્મણ ના કહે તીમ તીમ શેઠ ઘણો આગ્રહ કરે ઇમ કરતાં શેઠ ઘરે લઇ ગ-યો. તીહાં જઇને વજા સ્ત્રીને ઘણી સીખામણ દીધી, બ્રાહ્મણને પણ બ્રહ્મી સીખામણ દીધી, પછે શેઠ પ્રમાણ કરીને પરદેશ ગયો. દવે બ્રાહ્મણ કપટ કરીને ઘરમાં જાય આવે વજા સ્ત્રી સાથે ક્રમ રાખ કરે તે દેખીને સારીકા સુઝાને કહેછે હે સુકરાજ આપણે પીતાનું જન ખાખુએ છીએ અને સ્ત્રી બ્રાહ્મણ સાથે વીપય સેવે છે તે માટે એહવે સીખામણ દીધો, ઇમ સાંભળીને સુકે સારીકાને વારી પણ મોહ્યા

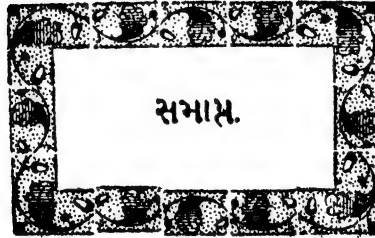
વગર રહે નહી, તે વજાએ સાંભળ્યું, તેવારે સારીકાને મારી નાંખી. તે દેખીને પોપટ ભયભ્રાંત થયો, તેણે કરી વચન બોલે નહી. એકદા સમયે બે મુની ગોચરીયે ફરતા વેરવા ગયા તેવારે વજા સ્ત્રી આહાર લેવા ઘરમાં ગઈ અને વડુઓ બાહીર રહ્યા ઈગ એકાંત બાણીને લધુ સીધ કહેછે, સ્વામી આવકને ઘરે કુકડો અને મુડોછે તે કવાછે તે વારે વૃદ્ધ મુની કહે છે. એ કુરકટના મસ્તકની માંજરનો ભક્ષણ કરે તો તે સાતમે દહાડે રાત્રી થાય. ઇમ કહીને આહાર વેરીને મુની ગયા, પછે બ્રાહ્મણ ધણો હરખ પામતો ઘરમાં ગયો વજાને કહ્યું એ કુરકટના માંજરની ઇછા થઈછે. તે માટે કુકડાને માર ઇમ સાંભળીને સ્ત્રીયે કહ્યું હું કુરકટને મારીને સ્નેહને શો જવાબ દઉ. આગળ એક સારીકાનો સીરછેદન કર્યોછે અને કુકડાને ફીમ માઈ. ઇમ સાંભળીને બ્રાહ્મણ કહે જો માઈ કામ હોય તો કુકડાને માર, તેવારે પાપણીયે કુકડાને માર્યો તે માંસ પકાવવા ભાજનમાં બાહીને અગ્ની ઉપર ચઢાવ્યો, પછે બ્રાહ્મણ સ્નાન કરવા ગયો તેટલે નીશાળથી પુત્ર આવ્યો માતાને કહે મુઝને ખાવા આપ. ઈમ સાંભળીને માંજર વજાએ પુત્રને આપી તે ખાધને નીશાળે ગયો. પછે બ્રાહ્મણ સ્નાન કરીને ઘરે ગયો ભોજન કરવા બેઠો વજાએ માંસ આપ્યો તેમાં માંજર દીઠી નહી બ્રામણને કોષ ચડ્યો તેવારે શેઠાણીને કહે એમાંથી માંજર ફીલાં મઈ. વજા કહે પુત્રે કહ્યો કર્યો તે માટે માંજર આપી. ઇમ સાંભળીને બ્રાહ્મણ કહે તુમને બધું શું કહીયે પણ પુત્રને મારીને માંજર આપો તેવારે વજાએ કામઅંધ થઈને પુત્રને મારવાતું ચીતવ્યું તે વારતા ધાવમાતા સાંભળીને પુત્રને લઈને નાહી તે ચંપા નગરીયે મઈ તોઈમાં અપુત્રીયો રાત્રી મરણ પામ્યું તેટલે પ્રધાને પંચ દીવ્ય પ્રગટ કર્યો, તે નગરમાં ફરતાં સામરદણ

કુંવરને મસ્તકે કળાશ ઢાળ્યો, ઘણો ઝોછવ મહોછવ કરીને નગરમાં પ્રવેશ કર્યો. સાતમે દીવશે રાજ્ય પામ્યો. ઈમ ચંપાનગરીનું રાજ્ય નીડંટકપણે સુખે રાજ્ય પાળે છે. હવે વજાએ ખાહણ સાથે વીપય સુખ ભોગવતાં દ્રવ્ય ખુટયો, ધરહાટ પડી ગયાં, દુખીયાં થયાં ઘણે દીવશે શેઠ લક્ષ્મી લઈને ઘેર આવ્યો. ત્યાં ધરહાટ પડ્યાં દેખીને સ્ત્રીને પુછે છે. કીહાં કુરકટ અને કીહાં સારીકા અથવા કીહાં પુત્ર તેહને લાવો. આભુષણ વસ્ત્ર આપીએ. ઈમ શેઠનાં વચન સાંભળીને વજા અણુઓલી રહી તે વારે શેઠ સુક પાસે જઈને બેઠો. તીહાં સુકને દુરળાળ દેખીને પુછે છે હે વજા ધરનો સ્વરૂપ એ રીતે કીમ થયો તે કહો. તે વારે વજા ઉભી થકી વસ્ત્ર આગળે છે તે દેખીને સુક ભયભ્રાંત થકો બોલે નહીં. પછે શેઠ સુકને હાથમાં લઈને પુછ્યું તે વારે સધળો વૃતાંત કહ્યો તે સાંભળીને શેઠ કહે છે હે વજા તમે વનમાં જાઓ અને અમો દીક્ષા લેધશું. પછે પોતાનો કુટુંબ તેડીને ઘણો ધન આવ્યો. સાત ખેત્રે ઘણો દ્રવ્ય વાવ્યો, અતીર સંસાર જાણીને શેઠે દીક્ષા લીધી અને વજા ખાહણને લઈને ભયભ્રાંત પામ્યાં થકાં ચંપાનગરીએ ગયાં. હવે શેઠ ચારીત્ર પાળતા વીહાર કરતા ભવ્ય જીવને પ્રતીજોધ દેતા. અનુક્રમે ચંપાએ આવ્યા. તીહાં ગોચરીએ ફરતાં વજાને ઘેર ગયા, તેણે ઝાળખ્યા તે વારે મનમાં ચીતવ્યું જે માહરા ચરીત્ર પ્રગટ કરશે ઇમ ચીતવીને આહારમાં આભુષણ ધાલીને મુનીને વહોરાવ્યો તે આહાર વોહરીને બાહર નીકળ્યા તે વારે વજાએ ખુમ પાડી દોડો ભોડો એ મુની માહરો આભુષણ ચોરીને જાય છે, તે સાંભળીને કાટવાળ આવ્યો. આહારમાંથી આભુષણ કાઢ્યો પછે મુનીને મારવા લાગ્યો તે ધાવમાતાએ દીઠા તે વારે રૂદન કરવા લાગી રાજાએ કહ્યું હે

માતા તમે રૂદન કીમ કરો છો. ધાવમાતા કહે હે પુત્રતાહરો પીતા
 સાંબળે આવ્યો છે તેહને ઉપસર્ગ કરે છે. ઇમ માતાના વચન
 સાંભળીને રાજ ગોખથી ઉતરીને સાધુ પાસે ગયો. પીતાની ધણી
 પૂર્વગતી સાચવીને નગસ્કાર કર્યો પછે વજ્રાને દેશ બાહાર કાઢી
 મુકી. હવે મુનીની દેશના સાંભળીને રાજ જૈન ધર્મી થયો. મુની વીહાર
 કરવા લાગ્યા સાગરદત્ત રાજાએ ધણો આગ્રહ કર્યો. તે વારે વર્ષાકાળ
 બાણીને સાધુ ચતુરમાસુ રહ્યા, નગરનાલોક જૈન ધરમી થયાં. રા-
 જાએ જનરાજનો પ્રસાદ કરાવ્યો, ઉપર ધ્વજ દંડ થાપ્યો. ધણો
 દ્રવ્ય ખરચીને બીજ પ્રવેશ કર્યો. ધણી પહેરામણી કરી, ભક્તીપુર્વક
 સાગીવજી કર્યા. એ રીતે જનધર્મ ધણો દીપાવ્યો. પછે ચતુરમા-
 સુ જેવારે પુરં થયું ત્યાંસુધી નગરનાલોકને પ્રતિજોષ દેખ જન
 આણુ પળાવી. અને મીયાત્વીનો ધર્મ વીલય ગયો. જીમ સુયં ઉદય
 પામે થકે ધુડનાં ચક્ષુ મીચિછ જન્ય તેણે કરી દેખે નહીં તેમ ગિયાત્વી
 અંધ થયા. કોષ પામ્યા થકા કુમુધી કેળવીને કોષકે ગરભવંતી સ્ત્રીને
 કહ્યું જે તું મુનીને કલંક ચઢાવ. ઇમ શીખવીને સ્થાનકે ગયાં. હવે
 ચતુરમાસુ ઉતરે મુંની વીહાર કરવા સજ થયા. રાજ ધણે પરીવારે
 પરવયો બાહીર નીકળ્યો, મુનીરાજે વીહાર કર્યો. તે વારે ગરભવંતી
 સ્ત્રી તીંહાં આવી, મુંનીને કહે હે મહારાજ એ તમારા ગર્ભની પ્રતી-
 પાલણુ કુણુ કરશે. એટલા દિવસ તો હું લાજતી થઈ બોલી
 નહીં તે ગાટે તમે વિહાર કરો છો પછે મારી સંભાળ ટાણુ
 કરશે. એહવાં વચન સાંભળીને મુનીરાજ વીલખાં થયાં,
 અને રાજ પ્રમુખ નગરનાં લોકપણુ વીલખાં થયાં. અને મીયાત્વી
 હરખ પામતાં થકાં અપવાદ બોલવા લાગ્યાં. તે વારે મુંનીએ ચીંત-
 વ્યં જે એ કોષક મીયાત્વીની શીખવણી છે. તે જનધર્મનો અપ-

વાદ બોલશે, ઇંમ ચીંતવીને મુની કહે હે રાજ્ય લોકો એ સ્ત્રી અ-
 મને કલંક ચઢાવે છે તો તમે એહનો પારખો જુવો. જીમ તમારા
 મનમાં સંદેહ છે તે ટળે. હવે મુંની કહે એ ગરબ અમારો હોય
 તો જન્મઠાંમે નીકળજો. અને કાષ્ટ ખીજનો હોય તો ઉદર ફાટીને
 નીકળજો. ઇંમ મુનીએ કહ્યો તે વારે પેટ ચીરીને ગરબ નીકળી
 પડ્યો, સ્ત્રી મુઠાંગત થઈ. પછે રાજ્યે જાવનાચંદનનો લેપ કરાવ્યો.
 તે થકી સજીવન થઈ, રાજ્યે પુછ્યું. સ્ત્રી કહે મને એટલાં કામ
 બ્રાહ્મણે કરાવ્યાં. તે સાંભળીને સાગરદત્ત રાજા કોપાયમાન થયો.
 સર્વ ગીચાત્વીને દેશ બાહીર કાઢી મુક્યાં. પછે જનસાસનનો જયજય-
 કાર થયો. નગરલોક હરખ પામ્યા. મુનીને વળાવીને રાજ્યે નગર
 પ્રવેશ કર્યો. જનધર્મ ધણો દીપાવ્યો. તે માટે હે કુંચક શેઠ જીમ
 બ્રાહ્મણે કુટો આજ ચઢાવ્યો. તે ગર્ભ ફાટી પડ્યો. તીમ અમે પણ
 એ મુનીને પરે કરશું. હે કુંચક શ્રાવક તું સાંભળ. જોતે
 તાહરો દ્રવ્ય લીધો હશે તે તીહાં ક્ષય પામશે. ઇંમ મુની
 વગન બોલતાથકા ધણા ક્રોધે ચડ્યા. તેણે કરી તેજુલેસા મુકી
 ધુગાડો નીકળ્યો તે વારે કુંચકનો પુત્ર બચજાંત થયો, મુંની પાસે
 આવ્યો. કુંચક શેઠને કહે હે પીતા લો તમારો દ્રવ્ય એ મુંનીને કુટો
 કલંક દેવો નહીં, એ દ્રવ્યતો અમે લીધો છે ઇંમ સાંભળીને કુંચક શેઠ
 ચીંતવ્યો જો રખે એ મુંની મુજને બાળે ઇંમ બચજાંત થકો કુંચક-
 શેઠ મુનીને પગે નમસ્કાર કરીને અભાવવા લાગ્યો. હે મુનીરાજ તમે
 દયાનાં પાત્ર કૃપાવંત ચઉદરાજ જીવનાં લોકને સરીખા ગણનાર, રાગ
 દોષના નીવારક, તેર કાઠીઆના જીપક, બાવીસ પરીસહના જીપક,
 દસ વીંજજતી ધર્મના પાલક, પાંચ બેદે મહાવ્રતના પાલક, સર્વ જીવને
 ઉપમારના કરનાર હે સ્વામી મુઠ પછે મેં તમને કલંક દીધો ઇંમ

કુચકશેઠે ઘણી રીતે ખમાવ્યા તે વારે મુંનીનો કોષ ઉપસમ્યો, ક્ષી-
મા ગુણુ આદ્યો. પછે કુચકશેઠે મનમાં ચીંતવ્યું જે મુંનીને જુઠો
આળ ચઢાવ્યો તે મને પાપ લાગ્યો તેણે કંરી મારી ગતી માઠી
થશે, ઘણાં ભવ બમીસ. ઇંમ ચીનવીને સંસાર અસાર જાણીને લ-
ક્ષ્મી સ્ત્રી ધન ધાન્ય કુટુંબ પરીવાર સર્વ અચીર જાણીને મુનીપતી
રાજરણી પાસે કુચક શેઠે ચારીત્ર આદ્યો. પછે જે મુંની તીક્ષ્ણી બી-
હાર કરતા બચીક જીવને પ્રતિબોધ દેતા ઘણી તપસ્યા કરતા નગરને
વીશે પાંચ રાત્રી ગામને વીશે એક રાત્રી ઈંમ બીહાર કરતાં પંચ
મહાત્રત પામતા અનુક્રમે શ્રી સીધજેત્રે આવ્યા, ત્યાં જે મુનીએ એક
ગાસની સંલેખણ કરી અણુસણુ આદરીને પુરણુ આઉખે દેવસોકને
વીશે દેવતાપણે ઉપના. ત્યાં દેવતાનો ભવ પુરણુ કરીને મહાવીરેહ
જેત્રને વીષે મનુષ્યપણું પામીને સીધીપદ જે મોક્ષ સ્થાનક તેહનાં
મુખ પ્રત્યે પાગશે સહી.

અગાઉથી આશ્રય આપનાર ગ્રાહકનાં નામ.

મુ. વદવાણુ શહેર.
 શ્રી જૈન જ્ઞાનોદય સભા તરફથી
 ૨૫ શા. સુખલાલ વિ. કલાણુજી
 પ્રેસીડેન્ટ.
 ૨૫ શા. લેહેરચંદ વિ. લલુભાઈ
 ૨૫ શા. ઝોઘડભાઈ ઉજમસી-
 ભાઈ
 ૨૫ શા. ખોડીદાસ હરીભાઈ
 ૫ શેઠ. ઠાકરસી ડાહ્યાભાઈ
 ૩ સંઘવી. ચત્રભૂજ ગોવનજી
 ૩ શા. ગોકળ તળસીભાઈ
 ૨ રા. રા. ડોસાભાઈ પુળ શ-
 રડકતરી
 ૧ રા. રા. મોહનલાલ ઉમેચંદ
 નાજર
 ૧ વોરા. યાવર ભાઈચંદ શેઠ
 ૧ દોશી. સુખલાલ વિ. કમળસી
 ૧ દોશી. લાલચંદ ગોકળ
 ૧ શા. લોલા જગન
 ૧ શા. મગનલાલ હરખચંદ

૧ દસાડી. સામજી વિ. ગફલ
 ૧ શા. ચત્રભૂજ દેવકરણુ
 ૧ વોરા. દામોદર વિ. કાલીદાસ
 ૧ વોરા. કમલસી ભુદરભાઈ
 ૧ કોઠારી. ત્રીકમ ચાપસી શેઠ
 ૧ કોઠારી. ત્રીભોવન વિ. કાન-
 જી પરચુરણુ વકીલ
 ૧ શા. પરશોતમ પનજી
 ૧ શા. તેજપાલ પરશોતમ
 ૧ વકીલ કેશવજી ખોઘાભાઈ
 ૧ વોરા. ઝોઘડભાઈ નાનભાઈ
 ૧ સંઘવી. કસ્તુર ગોવનજી
 ૧ શા. વીરચંદ મલુકચંદ
 ૧ શા. કચરા જગન
 ૧ શા. લખમીચંદ ચતુરભાઈ
 ગાંધી.
 ૧ શા. લખમીચંદ ચતુર
 ૧ શેઠ. કપુરચંદ વિ. રતનસી
 ૧ શા. ડુંગરભાઈ વિ. ઠાકરસી-
 ભાઈ

- ૧ કોઠારી. રાયચંદ મુલચંદ દે-
વલીઆના કારભારી
૧ શા. દીપચંદ વિ. ગુલાબચંદ
૧ કોઠારી. જગનલાલ ઉજ્જગસી-
ભાઇ.
૧ શેઠ. લાલચંદ વિ. ચતુરભાઇ
૧ દોસી. કચ્છર હરચંદ
૧ શા. સામજી વિ. ઠાકરસીભાઈ
૧ શેઠ. સુખલાલ વિ. ત્રીભો-
વનદાસ
૧ શા. જીવરાજ વેલસીભાઇ
૧ દોસી. મોહનલાલ અગજી-
ભાઇ
૧ શા. સુખલાલ વિ. મોતીભાઈ
૧ શા. લખમીચંદ ધરગસી.

શ્રી વઢવાણ કેમ્પ.

- ૧૦ રા. રા. જીવલુલાલ કુલચંદ-
ભાઇ વકીલ
૩ શા. વીઠલ માહાદેવ
૩ શા. કેશવજી લાલચંદ
૪ રા. રા. ગાણેકચંદ કાનજી શ્રી
મોરવાડ કામદાર

- ૧ શા. મોહનલાલ વલુ
૧ રા. રા. ખુશાલચંદ સવાઈ-
ચંદ ગુડસ કલાર્ક.
૧ દોસી. લખમીચંદ વેલસી
૧ શા. ખીતાબર વજલાલ
૧ સંઘવી. હીમજી લઘુભાઇ કો-
ટનસીલેક્ટર
૧ શા. નાગરભાઇ લાલચંદ
૧ શા. દેવસી અગજી
૧ શા. વજલાલ ખીમચંદ કા-
રકુન
૧ શા. સંઘજી રાવજી મારફ-
તીઆ
૧ ધર. ડાહ્યાભાઈ નરોત્તમ
૧ શા. ડાહ્યાભાઈ મોતીચંદ
૧ શેઠ. મોહન રણજીડ
૧ ધર. અગરશી ડાયા
૧ શા. ઉજ્જગસી ભોલા
૧ શા. ઠાકરસી ભોલા
૧ દોસી. તળસી મોતી
૧ શા. ધેન્ના ભાણુજી
૧ શા. ખેતસી અગજી

- ૧ શા. જીવણ કમલસી
 ૧ શા. રતનચંદ વધુચંદ
 ૧ ભાવશાર. લવણ વધા
 ૧ શા. પોપટ ભલુ
 ૧ શા. કસ્તુર શવણ
 ૧ દોસી. દોલા વીકમ
 ૧ દોસી. લાલચંદ વલુ
 ૧ શા. જેઠા નાથા
 ૧ ગાંધી. નાનચંદ તત્તકશી
 ૧ શા. ચતુર મુલણ
 ૧ દોસી. સવચંદ જેઠા
 ૧ શા. છગનલાલ હલુ
 ૧ સંઘવી. ભાઈચંદ તારાચંદ
 ૧ વેરા. તળસી જાદવણ
 ૧ ગાંધી. ટોકર કમળસી
 ૧ શા. જુઝા સંઘણ
 ૧ શા. હંસરાજ નાનણ
 ૧ કોઠારી. નાનણ સુરચંદ
 ૧ શા. જીવરાજ હાકરસી
 ૧ શા. લધુ રાયચંદ
 ૧ શા. સુખલાલ માનસંગ
 ૧ મોદી-દેવચંદ-મલુકચંદ
 ૧ શા. પનણ કશલચંદ

- ૧ શા. કેશવણ ગણલ
 ૧ શેઠ. જેઠા પીતાંગર
 ૧ શા. રાયચંદ વેલસી.
 ૧ પારેખ. મગનલાલ જેચંદ

શ્રી વીંગમગાંમ.

શા. જેઠાભાઈ વિ. પ્રભુદાસની
ગારફત.

- ૫ શા. જેઠાભાઈ વિ. પ્રભુદાસ
 ૨ શા. જેગલ સુખલાલ
 ૧ શા. લલુ લાટકચંદ
 ૧ ઝવેરી. માણેકચંદ ખેતસી.
 ૧ શા. કાલીદાસ નથુ
 ૧ શા. દામોદર ઘેલા
 ૧ શા. સુખલાલ માણેકચંદ

શ્રી ધ્રાંગધા.

- ૫ શા. મનસુખ લાટકચંદ
 ૧ શા. મનસુખ જશરાજ
 ૧ શા. મલુક લાટકચંદ
 ૧ શા. અમીચંદ હરણ
 ૧ શા. વાડીલાલ હરીસંગ
 ૧ શા. પ્રભુ ઓધવણ
 ૨ શા. બકોર માવણ

૨ શા. વેણીચંદ કેવલદાસ
શ્રી શાલડી.

૧ શા. મોતી વધા શ્રી ડેરવાળું.

૧ શા. ઉજમસી ગગા શ્રી
ટીકર.

૧ દોસી. રાજપાલ ઓધડ

૧ પરી. ચતુર મોતીચંદ શ્રી
સીઆણી

૧ શા. ત્રીભોવન પ્રાગજી શ્રી
ટાંણા.

૧ કપુરચંદ વિ. માણેકચંદ શ્રી
સીહોર

૧ શા. દેવચંદ શંકર શ્રી દસાડા

૧ શા. વીરજી જેઠાભાઈ શ્રી
રાણપર

૧ ગાંધી. ડાહ્યા પીતાંબર શ્રી
સાણુંદ

૧ પરસોતમ બેચર શ્રી રાગપર

૧ જેચંદ કમલસી શ્રી ધ્રાંગધ્રા

૧ ખરમસી વીરચંદ શ્રી ખાંટડી

૧ વોરા. અમલખ શરૂપચંદ
શ્રી ઘોલેરા બંદર

શ્રી લીંબડી.

૫ શ્રી જૈન બાળજ્ઞાન વર્ધક સભા
તરફથી

૧ શા. લેરા વ્રજપાલ

૧ દોસી. કસ્તુર વાલજી

૧ શા. ત્રંબકલાલ ઝુઝા

૧ ગાંધી. હગન સંઘજી

શ્રી પાલીતાણા.

૧ વોરા. કુલચંદ ગીગાભાઈ

૧ વોરા. બેચર ગાંડા

૧ વોરા. માવજી ઓધવજી

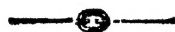
શ્રી ઉપલેટા.

૧ શા. ડુંબરસી વિ. જેઠાભાઈ
સ્કુલ આ. ગા.

૧ જગજીવન સુંદરજી મારતર

૧૦ શેઠ ખીમચંદ દલીચંદ શ્રી
અમદાવાદ.

જાહેર ખબર.

સર્વે જૈન બંધુઓને ખબર આપવામાં આવે છે જે આ ચો-
પડી જે સાહેબોને મંગાવવાની મરજી હોય તેઓએ નીચેના ઠેકાણેથી
મંગાવી લેવી. નોટપેઠ પત્ર લેવામાં આવશે નહીં. ચોપડીની કીમત
રૂ ૦-૪-૦ ટપાલ ખર્ચ જુદુ લેવામાં આવશે એજ.—

વઢવાણ શેહેર—અગારી ઓફીસમાંથી શા. સુખલાલ કલાણી પાસે.

લીંબડી—પરી. નાનચંદ જેસીંગની દુકાને,

વીરમગામ—શા. જેઠાભાઈ પરભુદાસ.

વઢવાણ કેમ્પ—શા. ત્રીકમ નથુની દુકાને,

